

Raportul privind solvabilitatea și stabilitatea financiară la 31.12.2023
Grawe Carat Asigurări S.A.

CUPRINS

Cuprins	1
Introducere	2
A. Activitatea și performanța	5
B. Sistemul de guvernanță	14
C. Profilul de risc	29
D. Evaluarea în scopul solvenței	43
E. Gestionarea capitalului	61

Introducere

Prezentul raport furnizează detalii referitoare la solvabilitatea și stabilitatea financiară a Grawe Carat Asigurări S.A.. Sunt analizate activitățile și rezultatele raportate în situațiile financiare anuale auditate, sistemul de guvernare, profilul de risc, precum și politicile privitoare la managementul riscului, controlul intern, auditul intern și alte politici privind buna desfășurare a activității.

Activitatea și performanța

GRAWE Group a avut ca punct de plecare societatea de asigurări împotriva incendiilor fondată de Arhiducele Johann de Austria în 1828 și a devenit un grup internațional care reunește în prezent companii de asigurări, imobiliare și servicii financiare cu extindere în Europa Centrală și de Est.

Grawe Carat Asigurări S.A. activează pe piața de asigurări din Republica Moldova din anul 2004 și continuă tradiția celor peste 190 ani de echilibru, stabilitate, securitate, încredere și loialitate față de client ale Grupului GRAWE, tradiție exprimată și în motto-ul: „Grawe Carat Asigurări - Asigurarea de partea TA”.

Grawe Carat Asigurări S.A. a generat în anul 2023, din cele două activități de asigurare, respectiv Asigurări Generale și Asigurări de Viață, prime brute subscrise de 425.259 mii MDL. Accentul a fost pus pe asigurările de viață, asigurările CASCO, de răspundere civilă auto (RCA), asigurările de proprietăți și de sănătate. Cheltuielile cu daunele s-au ridicat în anul 2023 la 189.125 mii MDL.

În anul 2023, în situațiile financiare individuale întocmite conform standardelor internaționale de raportare financiară a fost raportat un profit de 51.869 mii MDL.

În conformitate cu standardele internaționale de raportare financiară, în anul 2023, în compania Grawe Carat Asigurări S.A. activele totale au crescut până la 1.555.399 mii MDL. Cel mai important obiectiv al evaluării capitalului îl constituie siguranța îndeplinirii continue a obligațiilor ce decurg din contractele de asigurare.

Sistemul de guvernare

În Republica Moldova Legea 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (în continuare Lege 92/2022) transpune parțial prevederile Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) și pune în aplicare cerințele de guvernare internă și gestionarea riscurilor de către companiile de asigurări.

Sistemul de guvernare reprezintă sistemul de supraveghere și control al companiei Grawe. Organizarea, atribuțiile și competențele funcțiilor de guvernare sunt stabilite prin politicile, procedurile și regulamentele interne ale companiei. În plus, sistemul de guvernare asigură

respectarea reglementărilor privind remunerarea și externalizarea, precum și respectarea cerințelor privind evaluarea și aprobarea membrilor structurii de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie.

Profilul de risc

În conformitate cu Lege 92/2022, cerințele și categoriile de fonduri proprii, elementele care intră în calculul fondurilor proprii, condițiile și limitele în care acestea pot fi luate în considerare, filtrele prudentiale, deducerile din elementele de fonduri proprii, reducerile din nivelurile de fonduri proprii și orice alte cerințe de determinare a acestora sunt stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere. În scopul asigurării stabilității și siguranței activității desfășurate și îndeplinirii obligațiilor asumate față de deținătorii de polițe și beneficiarii asigurărilor, societățile de asigurare trebuie să mențină un nivel adecvat al fondurilor proprii eligibile, dar nu mai mic decât cerința de capital minim, stabilită conform legislației.

Evaluarea în scopul solvabilității

Fondurile proprii se calculează ca diferență între active și pasive. Evaluarea activelor și pasivelor se bazează pe Legea nr. 92 din 07.04.2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, care stipulează faptul că activele și pasivele se evaluează conform actelor normative ale autorității de supraveghere și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) și cadrului normativ secundar în vigoare.

Gestionarea capitalului

Rata de solvabilitate (RS) a societății de asigurare se exprimă în % și se calculează ca raport dintre valoarea fondurilor proprii și cerința de capital, conform formulei stabilite de Autoritatea de Supraveghere.

Coeficientul de lichiditate al asigurătorului constituie raportul dintre activele lichide și datoriile scadente, conform categoriilor și formulei stabilite de Autoritatea de Supraveghere.

Rata de solvabilitate a Grawe Carat Asigurări S.A. la 31.12.2023 este 625,1% pentru asigurările de viață și 140,4% pentru asigurările generale.

Coeficientul de lichiditate al Grawe Carat Asigurări S.A. la 31.12.2023 este 23,9 pentru asigurările de viață și 5,0 pentru asigurările generale, minimum conform legislației este stabilit la 1,0.

Baza excedentă de capital de care dispune Grawe Carat Asigurări S.A. îi permite companiei să fie și pe viitor un partener puternic și de încredere.

Declarația Comitetului de Conducere

Prezentul Raport privind solvabilitatea și stabilitatea financiară a Grawe Carat Asigurări SA a fost întocmit cu bună credință, în conformitate cu prevederile Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare și ale reglementărilor corespunzătoare direct aplicabile la nivel național. Raportul oferă o imagine fidelă a solvabilității și situației financiare a societății și descrie

evoluția activității, sistemul de guvernanță, profilul de risc, activele, obligațiile și fondurile proprii a societății.

Prezentul Raport a fost aprobat prin decizia Consiliului de Supraveghere.

A. ACTIVITATEA ȘI PERFORMANȚA

A.1 Activitatea

A.1.1 Informații generale

Acest raport este întocmit de către Grawe Carat Asigurări S.A., cu sediul în mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun nr. 51.

Grawe Carat Asigurări S.A. (în continuare Grawe) este organizată ca societate pe acțiuni și este autorizată pentru practicarea următoarelor clase de asigurare:

Categorie	Clasa
Asigurări de viață	A1. Asigurările de viață, anuitățile și asigurările de viață suplimentare
Asigurări generale	B1. Asigurările de accidente
Asigurări generale	B2. Asigurările de sănătate
Asigurări generale	B3. Asigurările de vehicule terestre, altele decât cele feroviare
Asigurări generale	B5. Asigurările de nave aeriene
Asigurări generale	B7. Asigurările de bunuri în tranzit
Asigurări generale	B8. Asigurările de incendiu și de alte calamități naturale, care acoperă daunele suferite de proprietăți și de bunuri
Asigurări generale	B9. Alte asigurări de bunuri
Asigurări generale	B10. Asigurările obligatorii de răspundere civilă auto
Asigurări generale	B13. Asigurările de răspundere civilă generală

Grawe își desfășoară activitatea exclusiv pe teritoriul Republicii Moldova. Prezentul document reprezintă Raportul privind solvabilitatea și stabilitatea financiară conform art. 50 din Legea nr. 92/2022 și este întocmit conform prevederilor legale.

Acest Raport este primul Raport privind solvabilitatea și stabilitatea financiară întocmit de către Grawe. În acest raport sunt prezentate comparații ale informațiilor valabile pentru ultimele două exerciții financiare anuale în ceea ce privește cadrul legislativ al Republicii Moldova.

Datele prezentate în Raport au fost realizate pe baza informațiilor disponibile la data încheierii bilanțului la 31.12.2023. Informațiile contabile sunt prezentate în principiu în mii MDL.

În mai multe capitole ale acestui Raport se face referire la situațiile financiare anuale ale Grawe care se regăsesc pe pagina web www.grawe.md.

A.1.2 Strategia de afaceri

Modelul de afaceri al Grawe implică drept factori de succes, pe lângă autonomie și independență, și efortul concentrat asupra unor anumite grupe de clienți și astfel, pornind de la acest lucru se creează legătura între calculația pentru stabilirea primelor conform riscului asumat și serviciile specifice nevoilor clienților noștri. În cadrul companiei se pune valoare atât pe aprecierea reciprocă, comunicarea deschisă și încrederea reciprocă, precum și pe siguranța socială.

Grupurile țintă sunt reprezentate în principiu de toate grupele de populație și de toate grupele economice, în special clienți privați și întreprinderi mici și mijlocii.

Drept produse cheie sunt oferite asigurările de viață cu acumulare de capital, asigurările împotriva accidentelor, asigurările auto (RCA, CASCO), asigurările pentru clădiri și bunuri, asigurările de sănătate.

În vederea creării unei relații optime cu clienții noștri suntem deschiși, în principiu, la orice formă de distribuție. Punem astfel accentul pe beneficiile clientului precum și pe argumentele care țin de profit. La Grawe acordăm un interes deosebit forței proprii de vânzări, adică rețelei agenților de asigurare. În colaborarea cu celelalte canale de vânzare (de exemplu: companii de brokeraj), punem accentul pe parteneriatele pe termen lung.

Prioritatea noastră în zona de investiții este securitatea precum și profitul și succesul pe termen lung. Principalul obiectiv în ceea ce privește investițiile Grawe constă în garantarea faptului că obligațiile contractuale privind polițele de asigurare sunt îndeplinite. Un obiectiv la fel de important al politicii de investiții la nivelul Grawe este reprezentat de realizarea unui profit corespunzător.

A.1.3 Acționari și Grupul GRAWE

La data de 31.12.2023, structura acționariatului Grawe este următoarea:

Acționariat	Număr de acțiuni	%
Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft	57.004	99,35%
Alte persoane fizice și juridice	374	0,65%
Total	57.378	100%

Acționarul majoritar este membrul al Grupului GRAWE. În consecință, deținător indirect al Grawe Carat Asigurări S.A., cu o pondere de 99,35% a capitalului, este GRAWE– Vermögensverwaltung, cu sediul în Graz, Austria, o societate mutuală de asigurare.

Societăți afiliate

Graficul de mai jos arată structura simplificată a Grupului GRAWE la 31 decembrie 2023:

GRAWE-Vermögensverwaltung

Grazer Wechselseitige Versicherung AG

Următoarea listă prezintă cele mai importante societăți din Grup la 31 decembrie 2023 din punct de vedere al grupului GRAWE:

Societăți afiliate	Țara	Cotă, %
Societăți de asigurări		
Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz	AT	100,00
HYPO-VERSICHERUNG AG, Graz	AT	100,00
GRAWE România Asigurare S.A., București	RO	100,00
GRAWE Bulgaria Iirotozastrahovane EAD, Sofia	BG	100,00
GRAWE Életbiztosító Zrt., Pécs	HU	100,00
GRAWE Hrvatska d.d., Zagreb	HR	100,00
GRAWE osiguranje a.d., Banja Luka	BA	100,00
GRAWE osiguranje a.d.o., Belgrad	RS	100,00
GRAWE osiguranje a.d., Podgorica	ME	100,00
GRAWE osiguranje d.d., Sarajevo	BA	100,00
GRAWE osiguruvanje a.d., Skopje	MK	100,00
GRAWE osiguruvanje NEZIVOT a.d., Skopje	MK	100,00
EUROLINK Osiguruvanje AD Skopje	MK	100,00
GRAWE Reinsurance Ltd., Nikosia	CY	100,00
GRAWE zavarovalnica d.d., Marburg	SI	100,00
Medlife Insurance Limited, Nikosia	CY	100,00
PJSC GRAWE Ukraine Life Insurance, Kiev	UA	100,00
PJSV Insurance Company GRAWE Ukraine, Kiev	UA	100,00
Societăți de imobiliare		
GRAWE Immo Holding AG, Graz	AT	100,00
GRAWE Immobilien Verwaltungs GmbH, Graz	AT	100,00

STIWOG Immobiliengesellschaft m.b.H., Graz	AT	100,00
GRAWE Imoti EOOD, Sofia	BG	100,00
GRAWE Nedviznosti DOOEL, Skopje	MK	100,00
GRAWE nekretnine d.o.o., Banja Luka	BA	100,00
GRAWE nekretnine d.o.o., Belgrad	RS	100,00
GRAWE nekretnine d.o.o., Dubrovnik	HR	100,00
Societăți în sectorul bancar		
HYPO-BANK BURGENLAND AG, Eisenstadt	AT	100,00
Schelhammer Capital- GRAWE Gruppe AG, Graz	AT	100,00
Brüll Kallmus Bank AG	AT	20,00
Security Kapitalanlage AG, Graz	AT	100,00
"Communitas" Holding Gesellschaftm.b.H., Wien	AT	100,00

În ceea ce privește Grawe, aceasta deține părți sociale în GRAWE CONSULTING & DEVELOPMENT INTERNATIONAL S.R.L., Chișinău, Republica Moldova 100,00%.

O imagine completă asupra tranzacțiilor cu societățile afiliate se regăsește în anexa situațiilor financiare anuale ale Grawe la 31.12.2023, în nota explicativă 34.

A.2 Performanța de subscriere

În 2023, Grawe a raportat un volum total de Prime Brute Subscrise (PBS) în suma de 425.259 mii MDL, în creștere cu 17,8% față de anul precedent.

Următorul tabel oferă o imagine de ansamblu asupra performanței de subscriere potrivit situațiilor financiare individuale întocmite la 31 decembrie 2023, împărțită în două subcapitole bilanțiere privind asigurările generale și respectiv asigurările de viață.

Calcul total	Venituri din prime brute subscrise		Venituri din prime brute câștigate	
	2023	2022	2023	2022
	mii MDL	mii MDL	mii MDL	mii MDL
Asigurări generale	317.691	254.074	279.895	225.091
Asigurări de viață	107.568	106.878	106.224	103.397
Total	425.259	360.951	386.119	328.489

Din veniturile totale din prime înregistrate la nivelul întregii activități, 74,7% revin activității privind asigurările generale, iar 25,3% activității privind asigurările de viață.

Segmentul asigurărilor generale este influențat de asigurările de vehicule terestre (CASCO), răspundere civilă auto (RCA) și asigurările de sănătate. Asigurările generale au înregistrat o creștere a PBS cu 25,0% față de anul 2022, însumând 317.691 mii MDL la 31 decembrie 2023. Creșterea a fost determinată de acțiunile Companiei în linie cu strategia și dinamica pieței, determinând astfel volume mai mari comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Valoarea Primelor Brute Subscrise aferente asigurărilor de viață este stabilă, valoarea anuală a vânzărilor reflectă o creștere de 0,6%.

Numărul de contracte noi emise în exercițiul financiar 2023 este de 161.371 (cu o pondere de 98,9% a asigurărilor generale) înregistrându-se, o creștere față de anul anterior de 6,1%.

Imaginea de mai jos reflectă situația contractelor active înregistrate la sfârșitul anului.

Numărul de contracte în vigoare	2023	2022	Modificare	
	bucăți	bucăți	bucăți	%
Asigurări generale	159.569	150.017	9.552	6,4%
Asigurări de viață	1.802	2.118	-316	-14,9%
Total	161.371	152.135	9.236	6,1%

Creșterea cheltuielilor cu daunele provine în special din asigurările de sănătate, CASCO și RCA.

Calcul total	2023	2022	Modificare	
	mii MDL	mii MDL	mii MDL	%
Asigurări generale	135.041	98.233	36.809	37,5%
Asigurări de viață	54.084	51.087	2.997	5,9%
Total	189.125	149.320	39.805	26,7%

A.2.1 Asigurări generale

Veniturile aferente segmentului de asigurări generale înregistrate în anul 2023 se împart în funcție de tipurile de produse de asigurare oferite, potrivit situațiilor financiare individuale întocmite la 31 decembrie 2023, după cum urmează:

Calcul total	Venituri din prime brute subscrise			
	2023	2022	Modificare	
	mii MDL	mii MDL	mii MDL	%
Asigurările de accidente (cl. 1)	4.710	3.161	1.550	49,0%
Asigurările de sănătate (cl. 2)	52.972	40.323	12.648	31,4%
Asigurările de vehicule terestre, altele decât cele feroviare (cl. 3)	123.907	95.702	28.204	29,5%
Asigurările de nave aeriene (cl. 5)	0	0	0	0%
Asigurările de bunuri în tranzit (cl. 7)	0	0	0	0%
Asigurările de incendiu și de alte calamități naturale, care acoperă daunele suferite de proprietăți și de bunuri (cl. 8)	8.869	7.756	1.113	14,3%
Alte asigurări de bunuri (cl. 9)	5.858	5.481	377	6,9%

Asigurările obligatorii de răspundere civilă auto (cl. 10)	121.045	101.403	19.642	19,4%
Asigurările de răspundere civilă generală (cl. 13)	331	247	84	33,8%
Total	317.691	254.074	63.617	25,0%

În segmentul asigurărilor generale s-au înregistrat prime brute subscrise de 317.691 mii MDL (în anul precedent: 254.074 mii MDL). Creșterea primelor subscrise și a numărului de contracte din categoria asigurărilor generale se datorează în principal creșterii vânzărilor de asigurări de sănătate, CASCO și RCA.

Veniturile s-au realizat exclusiv pe teritoriul Republicii Moldova.

A.2.2 Asigurări de viață

Primele brute subscrise pentru asigurări de viață la nivelul întregii activități în anul 2023 au înregistrat o valoare de 107.568 mii MDL (în anul 2022: 106.878 mii MDL). Veniturile s-au realizat exclusiv pe teritoriul Republicii Moldova.

Volumul primelor brute subscrise din asigurările de viață au înregistrat o ușoară creștere, de 0,6% față de anul precedent.

A.3 Performanța investițiilor

Investițiile financiare joacă un rol important în contul de profit și pierdere al Societății, împreună cu activitățile de asigurare. Acestea aduc o contribuție majoră activelor generale ale Grawe și sunt finanțate în principal din primele de asigurare.

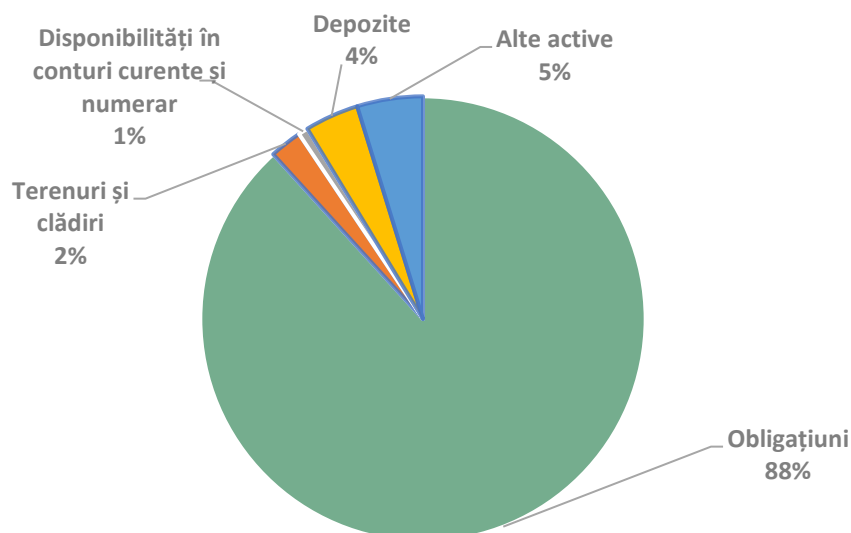
Scopul principal al activităților de management al activelor este creșterea performanței de investiții și îmbunătățirea Managementului Riscurilor investițiilor.

Grawe are o strategie de investiții care respectă cerințele principiului „persoanei prudente”.

Obiectivul strategiei este de a asigura randamentul potențial adecvat, precum și garanția că Grawe poate să își îndeplinească întotdeauna obligațiile fără costuri nejustificate și în conformitate cu cerințele sale de capital interne și externe. Principalele instrumente financiare sunt obligațiunile și bunuri imobile, dar majoritare ca pondere sunt titlurile de stat.

Potrivit situațiilor financiare individuale ale Grawe, valoarea totală a activelor la data de 31 decembrie 2023 se ridică la 1.555.399 mii MDL (+11,6% față de anul precedent).

Portofoliul total de active (incl. numerar) cu valoarea contabilă înregistrată la data de 31 decembrie 2023 este compus după cum urmează:

Pe parcursul anului 2023 Grawe a înregistrat un venit din investiții în valoare de 97.173 mii MDL, cu o creștere de 19.979 mii MDL (25,9%) în comparație cu anul precedent.

Veniturile din dobânzi, cupoane și dividende au înregistrat o creștere de 25,9%, în principal datorită creșterii continue a volumului total de investiții în titluri de valoare.

Veniturile din chirii și servicii au înregistrat o scădere de 3,9%, iar cheltuielile de administrare a clădirilor au înregistrat o scădere de 7,8%.

A.4 Performanța altor activități

Veniturile și cheltuielile principale au fost prezentate în capitolele anterioare.

În decursul anului de raportare 2023 nu au fost înregistrate alte venituri și alte cheltuieli semnificative.

Grawe Carat Asigurări S.A. nu a avut contracte de leasing pe parcursul perioadei de raportare financiară încheiate la 31.12.2023.

A.5 Alte informații

A.5.1 Informații relevante în contextul economic actual

Contextul economic

Conform datelor publicate de Banca Națională a Moldovei, pe parcursul anului 2023, rata anuală a inflației a continuat tendința descendentă de la finele anului 2022, iar în ultimul trimestru a intrat în intervalul de variație al țintei inflației. Astfel, rata anuală a inflației s-a diminuat până la 4,2 la sută în luna decembrie 2023. În luna octombrie 2023, după o perioadă de circa doi ani, rata anuală a inflației a reintrat în intervalul de $\pm 1,5$ puncte procentuale de la ținta de 5,0 la sută și s-

a plasat în continuare în cadrul acestuia până la finele anului. Totodată, rata medie anuală a inflației a constituit 5,3 la sută în trimestrul IV 2023, fiind cu 4,4 puncte procentuale inferioară celei din trimestrul precedent. Traectoria descendentă a inflației pe parcursul anului precedent și plasarea acesteia în intervalul de $\pm 1,5$ puncte procentuale de la ținta de 5,0 la sută în trimestrul IV 2023 este, în mare parte, și rezultatul măsurilor restrictive de politică monetară ale BNM inițiate în vara anului 2021 și continuate consecvent până la finele anului 2022. Acestea au reușit să tempereze cererea agregată excesivă din perioada post-pandemică, care alături de alte șocuri sectoriale, au exercitat presiuni inflaționiste pronunțate în perioada respectivă. În consecință, având în vedere particularitățile mecanismului de transmisie a efectelor acțiunilor de politică monetară asupra economiei autohtone, în a doua parte a anului 2022 și pe parcursul anului 2023, conform estimărilor, cererea s-a temperat și a contribuit, alături de scăderea prețurilor la resursele energetice și la produsele alimentare pe plan regional, la traectoria descendentă a ratei anuale a IPC. În același timp, acest efect a fost accentuat și de dinamica ratei de schimb pe parcursul anului 2023. Totodată, în lunile noiembrie și decembrie 2023 un impact dezinflaționist temporar a fost determinat de acordarea compensațiilor pentru resursele energetice în perioada rece a anului.

În trimestrul III 2023, dinamica anuală a PIB a revenit în teritoriul pozitiv, după declinul din a doua jumătate a anului 2022 și prima jumătate a anului 2023. În acest fel, PIB s-a majorat cu 2,6 la sută comparativ cu perioada similară a anului 2022. Evoluția activității economice a fost susținută, preponderent, de recolta bogată din sectorul agricol, care a creat condiții atât pentru creșterea exporturilor, cât și pentru scăderea importurilor de produse agroalimentare. Totodată, merită a fi menționate unele evoluții pozitive în sectorul financiar, cel al comunicațiilor, serviciilor sociale, construcțiilor și tranzacțiilor imobiliare. Totuși, cererea internă a continuat să fie una modestă, fapt semnalat de scăderea consumului populației și a investițiilor, în condițiile creșterii neînsemnate a veniturilor reale ale populației, precum și incertitudinii sporite din regiune. Semnale mai puțin optimiste cu privire la activitatea economică sunt confirmate și de dinamica negativă aferentă industriei, comerțului și transportului, dar și de o reducere a impozitelor nete pe produs. În același timp, seria ajustată sezonier reflectă o scădere de 0,8 la sută a PIB-ului comparativ cu trimestrul II 2023. În ansamblu, în primele nouă luni ale anului 2023, PIB s-a diminuat cu 0,4 la sută comparativ cu anul 2022. În acest context, similar perioadelor anterioare, conform estimărilor, presiunile din partea cererii agregate asupra prețurilor au exercitat un impact dezinflaționist.

În contextul situației politice dintre Ucraina și Rusia

În cursul anului 2023, au avut implicații în activitatea companiilor din Republica Moldova evoluțiile referitoare la conflict armat între Rusia și Ucraina, izbucnit în februarie 2022, conflict care a afectat economiile mai multor țări și dezvoltarea economică mondială, iar piețele financiare au fost și ele afectate. Acest conflict a avut ca rezultate, printre altele, un flux semnificativ de refugiați din Ucraina înspre țările vecine (inclusiv Republica Moldova), precum și o serie de sancțiuni impuse de comunitatea internațională Rusiei și Belarus-ului și unora dintre

companiile de origine rusă. Impactul pe termen mediu și lung al acestui conflict și al sancțiunilor impuse Rusiei nu pot fi anticipate cu suficientă acuratețe. Ținând cont că Grawe nu are activități dependente de zona aflată în conflict sau afectată de sancțiuni (în special Rusia, Ucraina, Belarus), nici în ceea ce privește achizițiile, nici vânzările sau investițiile, considerăm că abilitatea Societății de a-și continua activitatea în viitorul previzibil nu va fi afectată semnificativ, deși există în continuare incertitudini legate de evoluția conflictului și de potențialul impact asupra țărilor din vecinătatea zonei de conflict și a economiei globale.

Conflictul dintre Rusia și Ucraina este un eveniment cu un potențial impact inclus în cadrul de gestionare a riscului operațional al Societății, care este evaluat și monitorizat continuu.

În contextul cadrului economic și financiar caracterizat de incertitudine și volatilitate ridicată din cauza celor menționate mai sus, Grawe a activat mecanisme de monitorizare continuă a tuturor implicațiilor posibile, în scopul analizei în timp util a evoluției situației și a implementării acțiunilor ulterioare, acolo unde este necesar.

A.5.2 Tranzacții importante

De-a lungul exercițiului financiar nu au existat tranzacții semnificative între Grawe și acționarii săi, alte persoane care exercită o influență semnificativă asupra companiei sau a Consiliului Societății.

B. SISTEMUL DE GUVERNANȚĂ

B.1 Informații generale cu privire la sistemul de guvernanță

B.1.1 Adecvare

Sistemul de guvernanță al Grawe asigură un proces de conducere solid și prudent al societății și corespunde naturii, volumului și complexității activității economice a societății.

Adecvarea și eficacitatea proceselor de control intern și a celorlalte componente ale sistemului de guvernanță sunt verificate în mod regulat la nivel intern.

B.1.2 Structura organizatorică

Structura organizatorică a Grawe este aprobată de către Consiliul Societății și este publicată pe pagina web a societății.

B.1.3 Comitetul de Conducere, Consiliul Societății și funcțiile cheie

B.1.3.1 Comitetul de Conducere

Comitetul de Conducere este alcătuit din 2 membri numiți de către Consiliul Societății.

Consiliul Societății stabilește împărțirea activităților la nivelul Comitetului de Conducere.

Comitetul de Conducere Grawe a fost compus pe durata anului 2023 din următoarele persoane:

- Veronica Malcoci, Președinte al Comitetului de Conducere
- Elena Caraban, Membru al Comitetului de Conducere

În responsabilitatea Președintelui Comitetului de Conducere se află domeniile vânzări (inclusiv prin brokeri și rețea teritorială), subscrierea de asigurări de viață și generale, aspecte actuariale și gestionarea daunelor, reasigurare și managementul riscurilor, precum și marketing și PR.

Responsabilitățile Membrului Comitetului de Conducere sunt reprezentate de domeniul financiar și de raportare, resurse umane, tehnologia informației, juridic și conformitate.

Comitetul de Conducere se întrunește săptămânal sau de câte ori este necesar, fiind supuse discuției și aprobării subiectele aflate în competența sa, conform reglementărilor interne. Fiecare membru al Comitetului de Conducere supune cele mai importante aspecte ale activității sale unui proces comun de consultare și decizional. La solicitarea unui membru al Comitetului de Conducere sunt supuse discuțiilor în cadrul ședințelor Comitetului și alte aspecte importante ale operațiunilor desfășurate în cadrul societății, în special președintele putând să adreseze Comitetului întrebări din partea fiecărui departament spre a fi supuse procesului decizional.

B.1.3.2 Consiliul Societății

Consiliul Societății este alcătuit din 4 membrii aleși de către Adunarea Generală a Acționarilor. Consiliul Societății este condus de către Președintele Consiliului, iar în lipsa acestuia de către Vice-Președintele Consiliului. Consiliul Societății se întrunește în ședințe ordinare și extraordinare.

În cursul anului 2023 Consiliul Societății a fost compus din următoarele persoane:

- Othmar Ederer, Președinte
- Paul Swoboda, Vicepreședinte
- Klaus Scheitegel, Membru
- Gernot Reiter, Membru

Consiliul Societății funcționează conform prerogativelor stabilite de Adunarea Generală a Acționarilor prin Statutul societății și Regulamentul Consiliului Societății.

Consiliul Societății are următoarele atribuții principale:

- adoptarea deciziei cu privire la convocarea Adunării generale a acționarilor și, dacă e cazul, execută hotărârea adunării generale a acționarilor privind desfășurarea adunării prin mijloace electronice, de asemenea decide cu privire la întocmirea listei candidaților pentru alegerea organelor de conducere ale Societății, inclusiv propune Adunării generale a acționarilor membrii Comitetului de Audit; întocmirea listei candidaților pentru alegerea organelor de conducere ale societății;
- aprobarea modului de informare a acționarilor despre convocarea adunării generale, precum și a modului de prezentare a materialelor de pe ordinea de zi pentru a se lua cunoștință de ele;
- supravegherea efectivă și eficientă a Comitetului de Conducere, aprobarea Regulamentului Comitetului de Conducere și deciziile privind alegerea membrilor acestuia, inclusiv numirea președintelui Comitetului de Conducere sau încetarea înainte de termen a împuternicirilor lui, privind stabilirea cuantumului retribuției muncii, remunerației și compensațiilor, privind tragerea lui la răspundere și eliberarea de răspundere;
- aprobarea dărilor de seamă trimestriale asupra activității Societății și Comitetului de conducere al Societății, analizarea în mod critic, dezbateră și discuția, într-o manieră constructivă, a propunerilor, explicațiilor și informațiilor furnizate de către membrii Comitetului de Conducere, având posibilitatea de a se opune deciziilor acestora;
- monitorizarea și evaluarea periodică a eficacității activității, inclusiv principiile de guvernare ale Societății și adoptarea măsurilor adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe;
- stabilirea unor sisteme, funcții-cheie și comitete specializate, a căror funcționare și atribuții sunt prevăzute de lege și de actele normative ale Autorității de supraveghere;

- aprobarea normelor sistemului de guvernanță al Societății;
- aprobă decizia privind externalizarea unor funcții și activități în cadrul Societății;
- aprobă Raportul privind solvabilitatea și stabilitatea financiară a Societății;
- aprobarea valorii de piață a bunurilor care constituie obiectul unei tranzacții de proporții;
- adoptarea deciziei cu privire la încheierea tranzacțiilor de proporții, dacă obiectul acestei tranzacții sunt bunurile a căror valoare constituie peste 25%, dar nu mai mult de 50% din valoarea activelor societății potrivit ultimelor situații financiare ului bilanț până la adoptarea deciziei de încheiere a tranzacției și a tranzacțiilor cu conflict de interese ce nu depășesc 10% din valoarea activelor societății conform ultimelor situații ului raport financiare;

Consiliul Societății întocmește raportul anual de activitate, care se aprobă de Adunarea Generala a Acționarilor.

B.1.3.3 Comitetul de Audit

Comitetul de Audit este alcătuit din 3 membrii aleși de către Adunarea Generală a Acționarilor. Comitetul de Audit este condus de către Președintele Comitetului. Comitetul de Audit poate fi format, după caz, și din membrii Consiliului Societății.

În cursul anului 2023 Comitetul de Audit a fost compus din următorii membrii ai Consiliului Societății:

- Paul Swoboda, Președinte
- Klaus Scheitegel, Membru
- Othmar Ederer, Membru

Comitetul de Audit se întrunește în ședințe convocate de Președintele Comitetului de Audit, iar în absența acestuia de către alt membru al Comitetului desemnat de Președinte.

De competența Comitetului de Audit ține:

- a) informarea Consiliului Societății despre rezultatele auditului extern și despre contribuțiile acestuia la integritatea raportării financiare;
- b) monitorizarea procesului de raportare financiară;
- c) monitorizarea eficienței sistemului de control intern, de audit intern și de management al riscurilor;
- d) monitorizarea auditului situațiilor financiare individuale și al situațiilor financiare consolidate;
- e) verificarea și monitorizarea independenței auditorilor/societății de audit care efectuează auditul situațiilor financiare și/sau prestează servicii care nu sânt de audit;

f) recomandarea societății de audit care urmează a fi confirmată pentru efectuarea auditului și monitorizează procedura de selectare a acesteia;

g) prezentarea Adunării Generale a Acționarilor a raportului anual de activitate, care cuprinde declarația privind respectarea cerinței de independență, precum și realizarea atribuțiilor prevăzute la lit. a) – f).

Comitetul de Audit întocmește raportul anual de activitate, care se aprobă de Adunarea Generală a Acționarilor.

B.1.3.4 Funcțiile cheie și sistemul de guvernare

B.1.3.4.1 Sistemul de guvernare

Sistemul de guvernare este completat prin instituirea, la nivelul societății Grawe a „funcțiilor cheie” care fac parte din sistemul de guvernare, și anume: funcția de management a riscurilor, funcția de asigurare a conformității, funcția de audit intern și cea actuarială.

Grawe adoptă măsurile corespunzătoare privind aplicarea unui sistem de guvernare corporativă care să asigure o administrare corectă, eficientă și prudentă, bazată pe principiul continuității activității, sistemul de guvernare corporativă aplicat respectând cel puțin următoarele cerințe:

a) asigurarea unei structuri organizatorice transparente și adecvate;

b) alocarea adecvată și separarea corespunzătoare a responsabilităților;

c) administrarea corespunzătoare a riscurilor/managementul riscurilor;

d) adecvarea politicilor și strategiilor, precum și a mecanismelor de control intern;

e) asigurarea unui sistem eficient de comunicare și de transmitere a informațiilor;

f) aplicarea unor proceduri operaționale solide care să împiedice divulgarea informațiilor confidențiale și de protecție a datelor.

Sistemul de guvernare se bazează pe conceptul celor trei linii de apărare („three lines of defence”).

Prima linie de apărare este reprezentată de responsabilii riscurilor (gestionarea activelor, vânzarea, soluționarea cererilor de despăgubire, IT, etc.). Aceștia adoptă deciziile operative cu privire la controlul riscului, în vederea respectării obiectivelor și limitelor stabilite.

Cea de-a doua linie de apărare este reprezentată de funcția de management al riscului, funcția de asigurare a conformității/ de control intern și de funcția actuarială.

Cea de-a treia linie de apărare constă în activitatea funcției de audit intern, care verifică și evaluează în mod continuu eficacitatea și eficiența sistemului de control intern, și sprijină în

aceleși timp dezvoltarea ulterioară a sistemelor de control eficiente în special prin intermediul unor verificări ulterioare.

B.2 Cerințe de competență, resurse și independența operațională

Conducătorii funcțiilor de guvernare dispun, în vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice, de competențele și resursele necesare în acest sens, care corespund tipului, volumului și complexității activității la nivelul societății Grawe.

În acest scop, conducătorii funcțiilor de guvernare sunt independenți din punct de vedere profesional.

Independența operațională este garantată prin următoarele măsuri stabilite la nivelul Grawe:

a.) Desemnarea, redesenarea și revocarea funcțiilor de guvernare necesită aprobarea Consiliului Societății.

b.) Activitățile și responsabilitățile acestor funcții – cheie sunt reglementate în cadrul unor politici scrise aprobate de Consiliul Societății.

c.) Politicile scrise prevăd în mod obligatoriu un schimb minim de informații între aceste funcții-cheie și Comitetul de Conducere / Consiliul de Supraveghere și / sau Comitetul de Audit, astfel:

- Funcțiile-cheie vor raporta, cel puțin o dată pe an către Consiliul Societății despre activitățile desfășurate;

- În cazul în care o funcție-cheie raportează către un organ al Grawe despre o situație critică, iar organul respectiv nu întreprinde măsurile adecvate într-un timp rezonabil, astfel încât să fie evitată ori redusă o eventuală consecință, acesta din urmă va raporta imediat această situație Președintelui Consiliului Societății.

B.3 Funcția de gestionare a riscurilor

Funcția de management a riscurilor realizează o raportare anuală privind estimarea riscului pentru anul următor (Risk Assessment), efectuată în cadrul procesului de planificare al Grawe, și o raportare trimestrială a riscurilor apărute în decursul exercițiului financiar (Risk Reporting). Planificarea anuală este reanalizată și actualizată trimestrial în baza rezultatelor obținute. Raportările se realizează de către funcția de management al riscului prin intermediul persoanelor responsabile de aceste riscuri (Risk Owner). Funcția de management al riscului elaborează pe baza informațiilor furnizate rapoarte de risc care sunt transmise către Comitetul de Conducere și Consiliul de Supraveghere.

În plus față de aceste raportări, există de asemenea și un așa-numit proces de raportare adhoc.

Funcția de management a riscurilor transmite Comitetului de Conducere și Consiliului Societății observațiile sale cu privire la aspecte de risc și face recomandări de măsuri în vederea limitării și monitorizării eficiente a riscurilor.

B.3 Sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv evaluarea internă a riscurilor și a solvabilității

Comitetul de Conducere elaborează și definește alături de funcția de management a riscurilor strategia riscului și nivelele utilizate în acest sens. În cadrul funcției de management a riscurilor sunt analizate informațiile relevante cu privire la risc în vederea identificării și monitorizării continue a tuturor riscurilor semnificative, sunt agregate riscurile și este identificată concentrarea riscului.

Astfel, în cadrul funcției de management a riscurilor este generată o privire de ansamblu asupra profilului de risc al companiei și se elaborează rapoarte relevante atât la nivel agregat cât și la nivel de risc semnificativ.

Funcția de management a riscurilor realizează o raportare anuală privind estimarea riscului pentru anul următor (Risk Assessment), efectuată în cadrul procesului de planificare al Grawe, și o raportare trimestrială a riscurilor apărute în decursul exercițiului financiar (Risk Reporting). Planificarea anuală este reanalizată și actualizată trimestrial în baza rezultatelor obținute. Raportările se realizează de către funcția de management al riscurilor prin intermediul deținătorilor de risc (Risk Owners) - șefii departamentelor sau persoanele desemnate, având responsabilitatea de a identifica, estima și limita riscurile la nivelul sferei lor de competență etc. Aceștia dețin responsabilitatea punerii în aplicare a măsurilor necesare gestionării riscurilor la nivelul zonei lor de competență. Funcția de management al riscului elaborează pe baza informațiilor furnizate rapoarte de risc care sunt transmise către Comitetul de Conducere și Consiliul Societății.

În plus față de aceste raportări, există de asemenea și un așa-numit proces de raportare ad-hoc.

Managementul riscurilor se referă la toate măsurile luate pentru identificarea și gestionarea riscurilor la care Grawe în calitate de companie de asigurări este expusă și, prin urmare, totalitatea reglementărilor, măsurilor și procedurilor, armonizate și coordonate între ele, avute în vedere în procesul de identificare, monitorizare și prevenire a riscurilor.

Managementul pro activ a riscurilor de afaceri contribuie la minimizarea efectelor adverse în cazul apariției riscurilor.

Un alt aspect important îl constituie procesul de raportare a riscurilor. Scopul este acela de a furniza cât mai multe informații specifice de interes și de actualitate cu privire la riscurile relevante pentru companie, precum și date cu privire la evoluția acestora, care ar putea pune în pericol menținerea companiei pe piață. Aceasta presupune descrierea riscurilor, precum și furnizarea informațiilor necesare pentru calculul cerinței de capital calculat în interiorul Grupului GRAWE prin utilizarea formulei standard impusă în cadrul directivei Solvabilitate II.

Managementul poate fi susținut în parametri optimi în gestionarea activităților companiei, asigurând realizarea obiectivelor și dezvoltarea de succes a acesteia. În același timp, ar trebui asigurat nivelul de flexibilitate și de adaptabilitate la modificările interne și externe care survin.

Un obiectiv adițional pe care activitatea de management a riscurilor îl are în vedere este stabilirea unei culturi de risc prin crearea unui model care poate fi aplicat la nivelul Grawe, și anume, conștientizarea riscurilor în momentul luării deciziilor și măsurilor luate în cadrul activităților financiare. Conștientizarea riscurilor la toate nivelurile companiei este prin urmare necesară și implică angajații companiei.

Implementarea managementului riscului la nivelul societății Grawe este realizată prin proceduri interne și Politica privind managementul riscului care este supusă aprobării de către Consiliul Societății.

B.3.1 Strategia de risc

Principiile generale de gestionare a riscurilor aplicate în cadrul Grawe pot fi deduse din principiile de afaceri enumerate mai jos:

1. Asigurarea menținerii companiei pe piață;
2. Asigurarea obiectivelor financiare;
3. Realizarea obiectivelor strategice;
4. Respectarea cerințelor legislative.

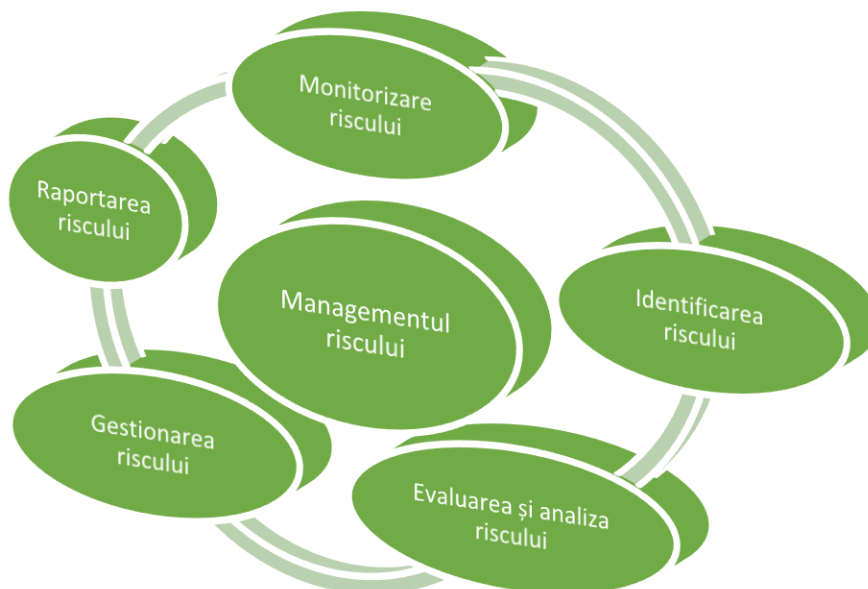
Sustenabilitatea și protecția capitalului propriu constituie un factor esențial în vederea asigurării menținerii companiei pe piață. Pentru a calcula criteriile de solvabilitate și lichiditate, activitatea companiei este orientată, pe de o parte, înspre dispozițiile statutare, în mod deosebit asupra determinării cerințelor de solvabilitate în conformitate cu legislația Republicii Moldova, și, pe de altă parte, în furnizarea datelor financiare pentru calculele Solvabilitate II aferente pilonului I în cadrul Grupul GRAWE, sau în scopul autoevaluării riscurilor la care compania poate fi expusă, realizată în baza estimărilor și analizelor.

Sistemul de gestionare a riscurilor asigură realizarea obiectivelor economice și strategice avute în vedere de Grawe și menținerea pe piață a companiei, pe de o parte, și asigură respectarea și îndeplinirea cerințelor de reglementare și solvabilitate, pe de altă parte.

Controlul celor mai importante activități de bază, care urmează a fi efectuat la nivel central, spre exemplu, subscriere, investiții, contabilitate, IT, dar și activități desfășurate în sectorul administrativ, cum ar fi activitățile de raportare, design corporativ etc., va permite, pe de o parte, standardizarea procedurilor, documentării și măsurilor de siguranță prin intermediul așa-numitelor competențe-cadru, stabilite conform politicilor, și, pe de altă parte, prin intermediul instrumentelor utilizate predominant în politica de management al riscurilor pentru evaluare și analiză. O implicare substanțială va viza reducerea nivelului de complexitate în gestionarea riscului.

B.3.2 Procesul de management al riscului

În următorul grafic sunt indicați pașii procesului de management al riscului:

Identificarea riscului

Primul pas implică o analiză a situației curente a sistemului de management al riscului (decizii strategice, departamente și procese critice ale companiei, riscul în procesele de bază etc.) și măsurile corespunzătoare pentru fiecare departament. Se pune accentul îndeosebi pe riscurile care pot fi influențate și care pot conduce la cele mai grave efecte financiare negative.

Luarea în considerare a datelor istorice pentru diferite analize precum și luarea în considerare a elementelor viitoare sunt cruciale pentru un management al riscului relevant. Astfel, anul curent și anul / anii următori sunt considerați perioada curentă de revizuire. Orizontul de timp al obiectivelor și al riscurilor asociate conform orizontului de planificare este de anulă / multianuală. Prin urmare, riscul din activitățile curente sunt constant analizate, din punctul de vedere al obiectivelor anuale pe termen mediu, iar riscurile asociate sunt derivate și analizate din punctul de vedere al obiectivelor de risc pe termen lung.

Clasificarea potențialelor riscuri se efectuează conform unui catalog de riscuri, mai întâi pe categorii de risc și apoi în riscurile individuale subordonate. Clasificarea înlesnește evaluarea, precum și sintetizarea riscurilor și controlul acestora. Catalogul riscurilor este utilizat în cadrul Grawe, dar și de către Grupul GRAWE.

Conform fișei de identificare a riscurilor, riscurile sunt identificate drept „riscuri din zona responsabilității” sau „riscuri pentru Grawe”. Riscurile din aria responsabilității includ riscurile specifice tipice ale departamentelor individuale. Managementul acestor riscuri este responsabilitatea deținătorilor de risc pentru zona acestora de responsabilitate. După ce riscurile din zona responsabilității au fost identificate, sunt sintetizate în riscuri pentru Grawe. Misiunea

deținătorilor de risc este de a limita și a administra aceste riscuri în interiorul zonei lor de responsabilitate prin diferite măsuri, iar la nivelul întregii companii este misiunea funcției managementului riscurilor.

Evaluarea (risk assessment) și analiza riscului

Mai presus de toate, riscurile identificate trebuie să fie cuantificabile. Efectele financiare trebuie analizate în situația în care acest lucru este posibil și util. Suplimentar, se pot realiza evaluări calitative ale celor mai importante riscuri (cu precădere în domeniul riscurilor operaționale).

Riscurile identificate, raportate și evaluate în timpul identificării riscurilor și, suplimentar, pe parcursul discuțiilor, vor fi înregistrate în evaluarea de risc a deținătorilor individuali de risc și trebuie revizuite de aceștia. Evaluarea riscurilor potențiale este realizată sub forma estimărilor deținătorilor de risc prin utilizarea matricelor de evaluare a riscului la nivelul impactului și a probabilității de apariție (= evaluarea riscului) descrise la pragurile de materialitate.

Procesul de evaluare standard a riscului (risk assessment) este implementat o dată pe an ca parte a procesului de planificare (octombrie, aprobat final până în decembrie).

După selectarea nivelului de impact și probabilitatea de apariție, se calculează valoarea estimată a riscului pe an (= valoarea riscului / impactul x probabilitatea apariției).

Valorile estimate reprezintă riscul potențial pentru lista riscurilor individuale, sintetizarea cărora reprezintă apoi riscul general al Grawe, folosind prezumția că toate riscurile estimate ar putea apărea la același moment.

Evaluarea riscului nu se referă la valoarea contabilă sau la poziția din bilanț, ci se referă la valoarea curentă și valoarea de piață.

Raportarea riscului

Raportarea riscului de către deținătorii de risc și funcția de management a riscului are loc la intervale de timp regulate. Se pot identifica două perioade de raportare a riscurilor:

- raportarea standard la date fixe (anual, trimestrial)
- raportări ad-hoc

Raportarea standard

Evaluarea riscului (plan)

Raportarea standard se realizează o dată pe an în cadrul procesului de planificare. Aceasta implică evaluarea riscului (risk assesment) pentru anul următor.

Raportarea riscului (riscuri care au apărut deja)

Raportarea standard a riscurilor apărute se realizează trimestrial. Prin rapoartele trimestriale, se pot detecta prompt discrepanțele în expunerea la risc și, apoi, în cazul depășirii nivelelor definite, să se propună anumite măsuri.

Raportările standard se fac la datele de referință 31 martie, 30 iunie, 30 septembrie și 31 decembrie. Se raportează orice riscuri care au apărut, indiferent de valoarea acestora.

Acestea nu includ cererile de despăgubire asociate sau plățile care apar din contractele individuale de asigurare care au fost incluse în calcularea primelor, dar care includ, de exemplu, pagubele cumulative (zăpada, viscolul, grindina, accidente cu implicarea mai multor vehicule etc).

Funcția de management al riscurilor prezintă anual spre coordonare departamentului de risk management a Grupului GRAWE, spre informare Comitetului de Conducere și spre aprobare Consiliului Societății Raportul anual privind managementul riscurilor.

Raportarea ad-hoc

Atunci când apar modificări importante pentru evaluarea riscurilor pentru anul care urmează sau pentru situația de risc curentă, deținătorul de risc în sarcina căruia revine această responsabilitate are obligația de a transmite imediat un raport funcției de management al riscurilor. Transmiterea acestui mesaj poate fi direct asigurată prin includerea sa în Crystal Ball sau sub forma unui e-mail transmis funcției de management a riscurilor (sau trimis la adresa de e-mail risiko@grawe.at, setată să transmită mesajele automat către toți angajații care fac parte din grupul de management a riscurilor).

Un raport trebuie redactat și prezentat imediat și în situația în care se înregistrează apariția unor riscuri importante. Un risc este considerat a fi important atunci când acesta atinge valoarea de risc de 100.000 EUR. În consecință, după analiza mesajului, în funcție de nivelul de risc, informația relevantă va fi pregătită pentru Comitetul de Conducere.

Monitorizarea riscurilor

Sarcina monitorizării riscurilor identificate revine deținătorilor de risc numiți în acest sens și a funcției de management a riscurilor. Responsabilitățile principale ale deținătorilor de risc cu privire la monitorizarea riscurilor sunt următoarele:

- Monitorizarea permanentă a situației de risc și a indicatorilor de risc
- Monitorizarea abaterilor
- Observarea pieței, atât din punct de vedere economic, cât și politic.

B.3.3 Implementarea funcției de management al riscurilor

Pe lângă funcțiile de conformitate, audit intern și actuarială, funcția de management a riscurilor este una dintre cele patru funcții de guvernare. Din acest motiv reprezintă o funcție cheie, iar persoana căreia îi revine responsabilitatea gestionării ei trebuie să fie calificată din punct de vedere tehnic, să prezinte încredere și să îndeplinească cerințele de competență și onorabilitate.

Funcția de management al riscurilor este integrată în structura organizatorică și în procesul decizional din cadrul companiei.

Organizarea activității managementului riscurilor

În cadrul Grawe, organizarea descentralizată a activității de gestionare a riscurilor este stabilită cu scopul implementării funcției de management a riscurilor, în cadrul căreia departamentul actuat și risk management constituie un element central de organizare. Structura organizatorică asigură o integrare mai eficientă a funcției de management al riscurilor în structura existentă a companiei și poate folosi resursele și informațiile deja existente pentru analiza profilului de risc.

B.3.4 Evaluarea internă a riscului și a solvabilității

În legătură cu rata solvabilității și coeficientul de lichiditate, aceste sunt calculate conform Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate aprobat prin Hotărârea CNPF nr.2/1/2011, și se publică până la intrarea în vigoare a cadrului normativ aferent fondurilor proprii, activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea.

În legătură cu evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității (ORSA), în cadrul Grawe acest raport nu poate fi pregătit deoarece nu este în vigoare cadrul normativ menționat anterior și lipsa cadrului normativ indicat în articolul 39 alineatul (2) din Legea 92/2022, conform căruia autoritatea de supraveghere stabilește în actele sale normative reglementări privind managementul riscurilor.

B.4 Sistemul de control intern

Sistemul de control intern se bazează pe conceptul celor trei linii de apărare deja prezentat în capitolul B.1.3.4.1.

B.4.1 Funcția de asigurare a conformității

Funcția de asigurare a conformității reprezintă parte din sistemul de control intern.

Funcția de asigurare a conformității monitorizează respectarea cerințelor de reglementare interne și externe și emite recomandări Comitetului de Conducere, în special cu privire la respectarea de către Societate a dispozițiilor aplicabile în scopul unei administrări prudente. În acest sens, este evaluat riscul aferent neconformității și posibilele efecte ale modificărilor din cadrul legislativ asupra activității Grawe.

Funcția de asigurare a conformității la nivelul Grawe se desfășoară în cadrul unui organism de conformitate descentralizat (organism de tip matrice).

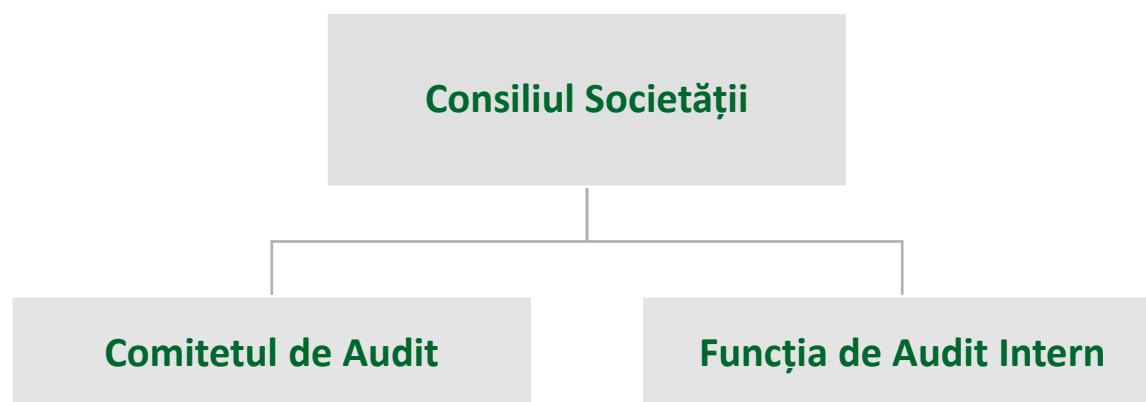
Pe lângă funcția de conformitate în linie cu legislația relevantă, prevenirea activităților de spălare a banilor și de finanțare a terorismului reprezintă alt domeniu de conformitate. Diversele domenii de conformitate stau în strânsă legătură unele cu celelalte pe dimensiunea orizontală. În baza cerințelor de guvernare generale domeniile de conformitate se coordonează între ele și între acestea are loc un schimb de informații.

Raportarea prin intermediul responsabililor de risc (risk owners) pe probleme de conformitate se realizează în cadrul procesului de management al riscului. În plus, aceste persoane raportează de câte ori este necesar către Funcția de asigurare a conformității cu privire la riscurile de neconformitate și măsurile de conformitate, precum și la alte aspecte legate de conformitate care cad în responsabilitatea lor.

Funcția de asigurare a conformității raportează anual Consiliului Societății. În plus, aceasta raportează prompt Comitetului de Conducere cu privire la aspecte de conformitate (raportare ad-hoc).

B.5 Funcția de audit intern

Funcția de audit intern este organizată după cum urmează:

La nivelul societății Grawe funcția de audit intern se subordonează Consiliului Societății. Auditul intern își îndeplinește sarcinile în mod autonom, independent, obiectiv, imparțial și înainte de toate independent de procesele desfășurate în companie.

Auditorul intern este însărcinat cu planificarea, gestionarea, monitorizarea și reprezentarea funcției de audit intern. În vederea realizării unui schimb continuu de informații între funcția de audit intern și celelalte funcții de guvernare. ,

În îndeplinirea activităților de verificare, raportare și evaluare a rezultatelor verificărilor, acesta nu se subordonează instrucțiunilor furnizate de alte surse și acționează în vederea stabilirii sferei auditului, realizării auditului și raportării în mod independent față de influențe exterioare.

Funcția de audit intern realizează verificări independente și obiective ale componentelor cadrului intern de guvernare și activităților operaționale aferente. În acest sens, elaborează anual un

plan de audit care are în vedere prioritizarea activităților pe baza unei analize de risc, care este aprobat de către Consiliul Societății.

În baza acestei abordări bazate pe risc, funcția de audit intern desfășoară evaluări continue și extinse cu privire la conformitatea și eficacitatea operațiunilor întregii societăți, precum și evaluări cu privire la adecvarea și eficacitatea sistemelor de control interne sau a altor componente ale sistemului de guvernare.

Funcția de audit intern elaborează, în urma finalizării fiecărei misiuni de audit intern, conform Planului Anual de audit intern, câte un raport de audit intern privind rezultatele activităților de audit întreprinse.

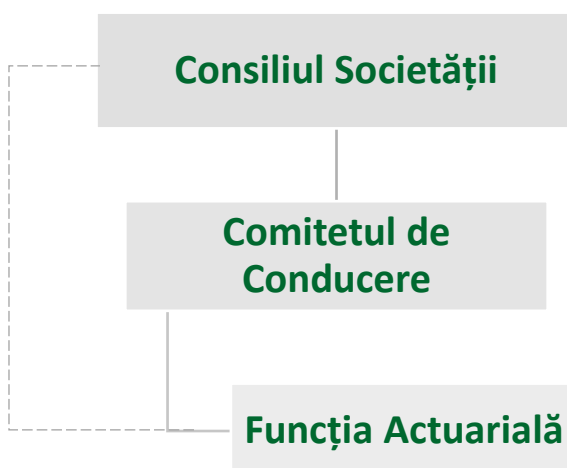
În conformitate cu prevederile legale, la nivelul Grawe a fost creat Comitetul de Audit. Rapoartele de audit intern vor fi transmise spre avizare Comitetului de Audit urmând ca apoi să fie transmise Consiliului Societății spre aprobare. Rapoartele de audit aprobate și analizate de Comitetul de Conducere sunt transmise conducătorilor departamentelor auditate sau afectate.

În cazul în care funcția de audit intern consideră că dezvoltarea, continuitatea și capacitatea de funcționare a companiei este pusă în pericol sau este afectată semnificativ, aceasta informează într-o manieră promptă și verificabilă. Mai mult, raportarea are loc de asemenea și în acele cazuri în care efectele negative pot fi îndepărtate cât mai devreme posibil sau extinderea acestora poate fi îngădită.

Prin intermediul serviciilor de diligență și conformitate furnizate, funcția de audit intern oferă sprijin în proiectele aflate în desfășurare la nivelul companiei (în special în cazul consultării cu privire la crearea de sisteme interne de control) sau în implementarea proiectelor sau procedurilor de lucru.

B.6 Funcția actuarială

Funcția actuarială este organizată după cum urmează:

Funcția actuarială la nivelul Grawe are următoarele atribuții și responsabilități:

- a) coordonarea calculării primelor și tarifelor de asigurare stabilite în condițiile de asigurare;
- b) coordonarea calculării rezervelor tehnice, care implică calculul actuarial, asigurarea metodologiilor adecvate, modelelor de bază utilizate și a ipotezelor folosite, evaluarea suficienței și calității datelor utilizate la calcularea rezervelor tehnice, precum și identificarea datelor care denaturează calcularea rezervelor tehnice și propunerea înlăturării acestora;
- c) calcularea marjelor disponibile și minime de solvabilitate, a ratei de solvabilitate;
- d) coordonarea dispersiei activelor admise;
- e) calcularea beneficiilor obținute din fructificarea activelor admise să reprezinte rezervele tehnice pentru asigurările de viață;
- f) compararea celor mai bune estimări cu experiența anterioară;
- g) exprimarea opiniei privind politica globală de subscriere;
- h) exprimarea opiniei cu privire la relevanța contractelor de reasigurare;
- i) contribuirea la implementarea eficace a sistemului de management al riscurilor, în special în ceea ce privește modelarea riscurilor care stau la baza calculării cerințelor ratei de solvabilitate, a cerințelor de capital minim, precum și în ceea ce privește evaluarea internă a riscurilor și a solvabilității;
- j) confirmarea rapoartelor prezentate autorității de supraveghere care conțin calculele prevăzute la lit. a)–f);
- k) elaborarea și prezentarea raportului actuarial anual al asigurătorului sau reasuratorului sau a altor calcule actuariale în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;
- l) notificarea, în termen de 15 zile lucrătoare, a consiliului societății de asigurare sau de reasigurare și a autorității de supraveghere despre neregulile constatate sau despre situațiile care indică sau conduc la încălcarea prevederilor legislației cu privire la activitatea de asigurare sau de reasigurare în partea ce ține de atribuțiile actuarului;
- m) certifică Raportul privind solvabilitatea și stabilitatea financiară a asigurătorului sau reasuratorului.

Funcția actuarială prezintă și semnează rapoartele specializate și documente ale asigurătorului către autoritatea de supraveghere sau altor părți interesate conform termenilor stabiliți.

Pe lângă acestea funcția actuarială prezintă spre aprobare Consiliului Societății Raportul actuarial anual care are ca scop prezentarea opiniei și concluziilor actuarului asupra:

- datelor statistice și metodelor utilizate
- rezervelor tehnice
- testelor de adecvare a rezervelor tehnice
- solvabilității și lichidității
- stării activelor
- concordanței primelor de asigurare
- adecvării programului de reasigurare
- politicii de subscriere
- politicii de management a riscului.

Raportul actuarial anual va documenta toate sarcinile îndeplinite de funcția actuarială, precum și rezultatele obținute, va identifica în mod clar orice deficiențe și va include recomandări privind eliminarea acestora.

Funcția actuarială va prezenta un raport ad-hoc către Comitetul de Conducere dacă în timpul activității ia la cunoștință despre informații critice sau de importanță pentru conducere (de ex. non-conformitate cu legislația relevantă, neadecvarea rezervelor tehnice, greșeli grave în calculul solvabilității și lichidității, neatingerea marjei de solvabilitate minime, etc).

În cazul în care Comitetul de Conducere nu ia măsuri adecvate cu privire la acest raport ad-hoc într-un interval de timp rezonabil, funcția actuarială va informa Consiliului Societății fără întârziere.

B.7 Externalizarea

La data de 01.01.2023 în Republica Moldova a intrat în vigoare legea nr. 92 din 07.04.2022 privind activitatea de asigurare sau reasigurare. Conform prevederilor Legii 92 activitățile legate de activitatea de asigurare și funcțiile cheie pot fi externalizate conform condițiilor stabilite de autoritatea de supraveghere. Banca Națională a Moldovei care este autoritatea de supraveghere pentru activitatea de asigurare a elaborat prevederile normative secundare de reglementare a activităților externalizate și acest proiect este în proces de consultări publice.

B.8 Alte informații

Toate informațiile esențiale privind sistemul de guvernare sunt cuprinse în secțiunile anterioare.

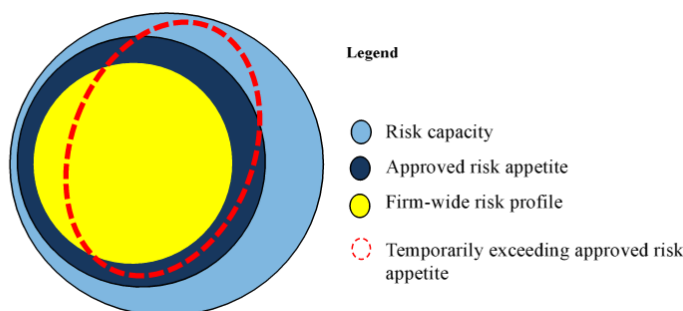
C. PROFILUL DE RISC

Prin conceptul de profil de risc se înțelege totalitatea riscurilor la care este supusă o companie la un anumit moment în orizontul planificării activității. Din acest profil derivă condițiile care ar putea periclita existența companiei.

În cadrul Grawe evaluarea și estimarea riscurilor are loc luându-se în considerare impactul net al riscurilor.

Monitorizarea riscurilor se realizează de către deținătorii de risc pe de o parte în timpul evaluării (risk assessment) și stabilirii capacității de suportare a riscurilor și ulterior în cadrul procesului de management al riscurilor apărute în perioada de gestiune.

O atenție specială se acordă domeniului investițiilor, deoarece aceasta activitate reprezintă cea mai mare expunere la risc.

Corelarea profilului de risc, apetitului de risc și capacității de suportare a riscului (sursa: FSB, 2013, Thematic Review on Risk Governance)

Totalitatea nivelelor de risc estimate (ținând cont de corelațiile dintre riscuri) rezultă în apetitul de risc.

Determinarea nivelelor de risc depinde în mare parte de indicatorii financiari avuți în vedere în activitatea de gestionare a companiei. Sunt monitorizate atât criteriile cantitative, cât și calitative.

Această parte include descrierea separată, pentru fiecare categorie de risc, a expunerii la riscuri, a concentrării de riscuri, a reducerii riscurilor și a sensibilității la risc.

Pentru a estima profilul de risc general al companiei, toate riscurile semnificative / de o importanță majoră, inclusiv noile riscuri emergente / riscuri potențiale, trebuie identificate, indiferent dacă acestea pot fi cuantificate sau greu de cuantificat (cum este cazul riscurilor strategice sau reputaționale).

În cadrul procesului de management a riscurilor trebuie luate în considerare următoarele categorii de riscuri:

- Riscurile de subscriere, constituire și plasare a rezervelor tehnice;
- Managementul activelor și pasivelor;
- Riscurile de investiții;

- Riscurile de piață, de lichiditate, de concentrare și de credit (de incapacitate de plată);
- Riscurile operaționale;
- Reasigurarea și alte tehnici de diminuare a riscurilor;
- Riscul strategic și riscul reputațional.

De asemenea, riscurile aferente investițiilor de capital pentru Grawe sunt calculate, evaluate și raportate cu suportul experților responsabili din cadrul departamentului de Risk Management a Grupului GRAWE.

C.1 Riscul de subscriere, constituire și plasare a rezervelor tehnice

În sectorul asigurărilor, întotdeauna a fost acordată o atenție deosebită riscului de subscriere și rezerve pentru că reprezintă activitatea propriu-zisă de asigurare.

Următoarele riscuri potențiale pot apărea în zona riscului de subscriere pentru asigurările de viață:

- Riscurile biometrice, cum ar fi riscul de deces sau de longevitate
- Riscurile de invaliditate/morbiditate
- Riscul de rezoluțiune
- Riscul de cheltuieli
- Riscul de revizuire
- Riscul de catastrofă

Riscul de subscriere pentru asigurările generale constă în primul rând în plata despăgubirilor realizată din primele de asigurare stabilite în prealabil, al căror amploare nu este cunoscută atunci când primele de asigurare sunt stabilite din cauza variabilei probabilității plăților realizate pentru daune în viitor (= *Prima de risc și riscul de rezervă*).

Riscul de subscriere este definit ca reprezentând riscul de pierdere sau o modificare nefavorabilă a valorii obligațiilor de asigurare ca efect al unor estimări necorespunzătoare în momentul stabilirii primelor și rezervelor.

Riscul de deces reprezintă riscul de pierdere sau modificarea nefavorabilă a valorii obligațiilor de asigurare ca efect al unor variații de nivel, tendință și volatilitate a ratei mortalității. O creștere a ratei mortalității are ca rezultat creșterea obligațiilor de plată. Oricum, **riscul de longevitate** reprezintă un efect al scăderii ratei mortalității și, mai mult decât atât, are ca rezultat o creștere a obligațiilor de plată (în cadrul Grawe riscul de longevitate are un rol nesemnificativ).

În categoria **riscurilor de rezoluțiune** intră și pierderile cauzate de comportamentul clientului care se abate de la cele mai bune estimări și ipoteze incluse în cadrul opțiunilor contractuale, cum ar fi opțiunea de neplată, opțiunea unei plăți forfetare, conversiunea contractelor etc. Acest risc este mult mai mare la nivelul asigurărilor de viață față de asigurările generale pentru că în zona asigurărilor generale există foarte multe contracte încheiate pe un singur an sau o perioadă mai scurtă de timp.

Riscul de cheltuieli apare ca efect al creșterii neașteptate a costurilor actuale la nivel administrativ și la nivelul soluționării cererilor de despăgubire.

Riscurile de revizuire se referă la contractele ale căror plăți pot fi modificate din motive de legislație sau ca urmare a modificării stării de sănătate a persoanei asigurate care nu a putut fi apreciată în momentul estimării riscurilor biometrice.

Riscurile de catastrofe sunt considerate riscuri de pierdere cauzate de fenomene de importanță majoră, care nu pot fi incluse în modulele individuale din cauza nivelului lor de amploare, și corelațiile negative înregistrate (spre exemplu dezastrele naturale din zona asigurărilor generale, cum ar fi grindina, furtunile, cutremurele, și dezastrele cauzate de oameni).

Prima de risc (= risc de subscriere) reprezintă o categorie de risc în care procesul de obținere a rezultatelor tehnice vizate deviază de la valoarea estimată a fi obținută la încheierea anului financiar în curs (mai precis, provocate de un număr crescut de daune în masă, numeroase daune cu o importanță semnificativă și dezastre naturale etc.)

Riscul de rezervă reprezintă incertitudinea asociată cu prognoza de soluționare a daunelor deja înregistrate (exemple: daune întâmplătoare dar neraportate – RDN (IBNR), modificările legislative, inflație ridicată, costuri ridicate pentru soluționarea reclamațiilor individuale etc.).

Referitor la asumarea unor riscuri se urmăresc următoarele principii:

- Orientarea de bază merge spre o loialitate durabilă a clienților și produse durabile (produse sustenabile)
- Definiția afacerii dorite (desired business) cu ajutorul unei „norme de acceptare”
- Acorduri speciale care merg mai departe de aceste norme de acceptare sunt aprobate numai de angajați autorizați din departamentul de subscriere sau de responsabilii din cadrul departamentelor specializate a Grupului GRAWE.
- Evaluarea de risc exactă a cererilor de asigurare
- În special în domeniul asigurărilor de viață, controlul riguros al contractanților precum și surselor de fonduri
- Verificarea dacă există acoperire prin reasigurare

Referitor la rezerve se urmăresc următoarele principii:

- Respectarea cerințelor legale legate de Rezervele tehnice
- Rezervele se fac în principiu întotdeauna pentru fiecare daună individual
- În plus, formarea de rezerve pentru daune RDN (IBNR) și daune mari (daune de o sumă mare)
- Formarea de rezerve, în domeniul de asigurări generale, care se fac pentru prima dată sunt efectuate în conformitate cu daunele apărute din dosarele de daună sau cu valori estimate, în cazul în care nu există informații detaliate despre daune sau pe baza opiniilor experților
- Verificarea regulată a rezervelor de dauna RDDN (RBNS) cel puțin o dată pe trimestru
- Evaluarea independentă a rezervelor tehnice de către funcția actuarială

Rezervele matematice în domeniul de asigurări de viață se calculează în conformitate cu reglementările aplicabile și baze actuariale. Bazele actuariale utilizate sunt adecvate și respectă principiul precauției.

Măsuri

Măsurile cu ajutorul cărora pot fi reduse sau prevenite riscurile de asigurare și rezervă ar trebui clasificate în următoarele domenii:

- Politici pentru riscurile de subscriere
- Stabilirea primelor și dezvoltarea produsului
- Rezerve

- **Politici privind riscurile de subscriere**

În cadrul Grawe se respectă principiile de subscriere atât în domeniul asigurărilor de viață, cât și în domeniul asigurărilor generale conform politicilor privind subscrierea.

Contractele sunt revizuite luându-se în calcul daunele înregistrate în trecut, mai precis, reducerile speciale posibile nu vor fi acordate dacă, spre exemplu, în trecut s-a înregistrat o rată de daune ridicată.

În cazul asigurărilor de viață, din cauza angajamentelor contractuale încheiate pentru o perioadă mai lungă de timp se acordă atenție deosebită evaluării extinse a riscurilor, iar pe lângă evaluarea riscurilor generale (vârstă, ocupație etc.), se realizează și o evaluare a riscului medical. În cadrul Grawe, sunt aplicate numeroase directive și dispoziții (determinarea clasei de risc [clasificarea clienților din perspectiva riscului de spălare de bani], reglementările Legii privind conformitatea fiscală aplicabilă conturilor din străinătate - FATCA, evaluarea persoanelor prin utilizarea bazelor de date externe, cerințele stabilite pentru examinarea medicală, cauzele care duc la revizuire etc.) care reglementează procedura pe parcursul evaluării riscurilor unei cereri de obținere a asigurării de viață.

În plus, experții din cadrul departamentelor și toate celelalte persoane competente fac dovada unui nivel ridicat de expertiză și competență astfel încât la nivelul fiecărui domeniu special să fie asigurată selecția optimă a riscului.

- **Stabilirea primelor și dezvoltarea produsului**

În stabilirea noilor tarife funcția actuarială va desfășura o analiză bazându-se pe datele statistice. Va fi efectuată și o analiză a pieței bazată pe condițiile de asigurare și ținând cont de tarifele practicate de concurență, precum și de alte aspecte similare.

Funcția actuarială va efectua calcule tarifare ample pentru stabilirea cărora, printre altele, vor fi luate în calcul restricțiile de investiții (cum ar fi aprecierea unui produs din categoria asigurărilor de viață care dispune de o rată minimă a dobânzii garantată ce respectă așteptările randamentului investițional al portofoliului de active deținut de companie).

Apoi, urmează o analiză în urma căreia se va stabili dacă și cum poate fi introdus noul produs în cadrul contractelor de reasigurare. Mai mult, vor fi elaborate condițiile de asigurare și tarifele, aprobate de către Comitetului de Conducere, urmând ca în final toate departamentele implicate să fie înștiințate cu privire la măsurile luate.

Volumul primelor obținute din prima de asigurare este analizată și verificată prin recalcularea ulterioară a produselor ținându-se cont de pierderile înregistrate și, dacă este necesar, are loc ajustarea tarifelor.

- **Rezerve**

Constituirea de rezerve RDN (IBNR) revine funcției actuariale din cadrul companiei și se realizează în baza cerințelor legale, unei experiențe îndelungate și a unor reglementări interne privind procesul de calculare și alocare a rezervelor de daună. Pe de altă parte în cazul daunelor majore, pentru determinarea cuantumului de rezerve necesare pentru fiecare caz în parte se va desfășura o evaluare individuală.

Limitarea riscurilor

Limitarea riscului care derivă din riscul de subscriere și de rezervă se stabilește în primul rând prin aplicarea politicilor de subscriere, potrivit cărora condițiile și riscurile speciale trebuie verificate în majoritatea cazurilor de către un șef de departament sau o persoană desemnată care deține competențe în acest sens (atunci când este necesar).

Limitele în legătură cu suma asigurată sunt introduse în sistemele folosite de Gawe.

C.2 Riscul de piață

C.2.1 Riscul de investiții

În conformitate cu normele legale, compania investește doar în active ale căror riscuri pot fi identificate, măsurate, monitorizate, gestionate, controlate și raportate în mod adecvat.

Activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim se investesc într-un mod adecvat naturii și duratei obligațiilor de asigurare sau de reasigurare. Aceste active se investesc în interesul deplin al tuturor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți în corelare cu condițiile contractuale.

La investirea activelor admise să acopere rezervele tehnice și cerința de capital minim, compania este obligată să țină cont de scadența obligațiilor sale care rezultă din contractele de asigurare. Compania trebuie să aleagă doar acele investiții pentru care riscurile și oportunitățile pot fi estimate.

Riscurile de investiție / riscurile de piață, reprezintă cea mai importantă categorie de risc în cadrul Gawe.

Riscurile de piață sunt împărțite în cadrul Gawe în următoarele subcategorii de risc:

- Riscul de rată a dobânzii
- Risc de atașat acțiunilor (equity risk)
- Risc de proprietate (property risk)
- Risc de dispersie (spread risk)
- Risc de concentrare
- Risc valutar

Riscul de piață este considerat ca reprezentând riscul de pierdere sau de variație nefavorabilă înregistrate la nivelul situației financiare, care rezultă, în mod direct sau indirect, din fluctuațiile de nivel și volatilitate înregistrate pe piață la nivelul prețurilor activelor, obligațiilor și instrumentelor financiare.

Riscul ratei dobânzii rezultă din modificările valorii de piață a instrumentelor financiare purtătoare de dobândă și a datoriilor sensibile la dobândă datorate modificărilor nivelului și poziției curbei de randament.

Riscul atașat acțiunilor și riscul de proprietate descriu posibilitatea apariției volatilității la nivelul prețurilor acțiunilor sau al tendinței de depreciere a proprietăților. Valoarea proprietății presupune, printre altele, și creditele imobiliare.

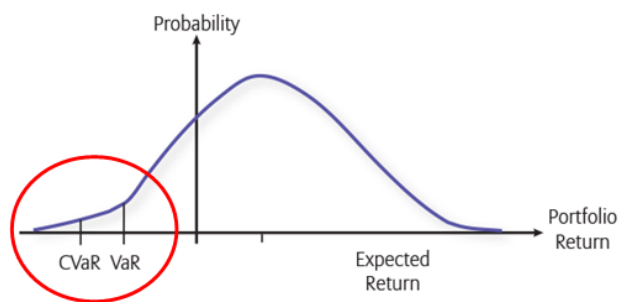
Riscul de dispersie include sensibilitatea activelor, obligațiilor și instrumentelor financiare la variațiile de nivel sau volatilitatea marjelor creditului situată deasupra curbei randamentelor cu risc 0 (risk free interest curve). Modificările marjelor de credit apar, spre exemplu, ca efect al deteriorării bonității unui creditor care emite valori imobiliare.

Riscul de concentrare presupune riscurile cauzate de lipsa diversificării portofoliului de investiții sau de o expunere prea mare la riscul de nerambursare a unui singur emitent de valori imobiliare sau a unui grup de emitenți.

Riscul valutar este considerat ca reprezentând reacția activelor, obligațiilor și instrumentelor financiare la variațiile de nivel sau a volatilității ratelor de schimb valutar.

Riscurile de piață sunt evaluate în Grawe cu ajutorul modelelor interne de risc al Grupului Grawe. Prin urmare se calculează un Value at Risk (VaR) cu un interval de încredere de 95% și termen de 1 an. Acest lucru înseamnă că pentru acest risc este simulat acel eveniment numit 1 la 20 de ani. Valoarea la risc (VaR) este o măsură de risc standardizată folosită în sens larg. Este o funcție de timp T și probabilitate statistică. Valoarea la risc denotă o pierdere, care nu va fi depășită în orizontul timpului T cu probabilitatea de $X\%$.

Un dezavantaj important al conceptului VaR constă în faptul că această măsură de risc nu permite o evaluare a pierderii maxime posibile, în cazul în care nivelul de probabilitate al VaR este depășit.

localizarea VaR respectiv CVaR în cadrul unei distribuții

Prin urmare, pentru o mai bună evaluare în special a cozii (tail risks) deficitul așteptat (ES - expected shortfall) este calculat. Deficitul așteptat este, de asemenea, cunoscut sub numele CVaR (Condiționat VaR) și descrie pierderea așteptată în perioada T cu condiția ca pierderea să fie mai mare decât VaR-cuantila distribuției. La fel ca VaR, ES (deficitul așteptat) este o funcție de

orizontul de timp T și intervalul de încredere X. Figura de mai sus demonstrează legătura bazată pe o distribuție de probabilitate cu măsurile ES (= CVaR) și VaR.

Măsuri

În cadrul Grawe, investițiile de capital sunt coordonate cu departamentul de investiții al Grazer Wechselseitige Versicherung AG și se bazează în principal pe activitatea de creare a unor portofolii eficiente și ia în considerare situația riscului global la care compania este expusă. Investițiile sânt diversificate în cadrul segmentelor de piață respective (valori de referință).

Pentru a se asigura că riscurile sunt identificate la timp, evaluate, monitorizate și coordonate în consecință sunt implementate rapoarte periodice clar structurate și transparente, înaintate Comitetului de Conducere, Consiliului Societății și funcției de management a riscurilor.

Mai mult, funcția managementului riscurilor verifică calitatea și rentabilitatea portofoliului folosind baza de date a portofoliului de investiții cat și rapoartele emise (inventar de portofolii, cumpărare / vânzare, randament, limitele, modificări de rating).

Limitarea / Toleranță la risc

În cadrul Grawe investițiile sunt separate în domeniul asigurărilor generale și domeniul asigurărilor de viață. Limitele de investiții sunt corelate cu activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim prevăzute de cadrul normativ.

C.3 Riscul de credit

Riscul de credit (de incapacitate de plată) identifică riscul de pierdere sau orice modificare nefavorabilă a situației financiare, ca efect al fluctuațiilor bonității emitenților de titluri de valoare, contrapartidelor și altor debitori față de care compania are creanțe. Acesta se prezintă sub forma riscului de contrapartidă, a riscului de dispersie sau a concentrărilor de risc pe piață.

În continuarea acestui subcapitol se va face referire numai la riscurile de contrapartidă.

Riscurile de insolvență trebuie menținute în principiu la un nivel cât mai scăzut posibil. Acest lucru se obține prin diversificare și prin relații comerciale cu parteneri cu bună bonitate.

Măsuri

Măsurile pentru reducerea riscului de contrapartidă impun punerea în aplicarea a următoarelor aspecte:

- **Selecția atentă a contrapartidelor**

În cazul reasigurării, partenerii de reasigurare vor avea un rating de credit pentru împrumuturi pe termen lung în valută, nu mai mic decât BBB+, conform evaluării agențiilor de rating Standard & Poor's, Fitch-IBCA, AM BEST sau Moody's. Rapoartele de solvabilitate vor fi utilizate pentru reasiguratorii fără evaluare, care sunt autorizați în statele care fac obiectul regimului UE Solvabilitate II dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE. În acest caz, rata de solvabilitate a reasiguratorului nu trebuie să fie mai mică de 120%.

- **Diversificarea**

Pentru a reduce riscul de contrapartidă, pe lângă considerarea bonității partenerilor, trebuie avută în vedere și diversificarea suficientă a contrapartidelor.

De asemenea, se acordă atenție diversificării geografice.

Limitarea

Pentru riscul de contrapartidă este stabilit ca noii parteneri de reasigurare să corespundă cadrului legal.

C.4 Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate reprezintă riscul potrivit căruia companiile de asigurare nu sunt în măsură să lichideze investiții și / sau alte active pentru a-și achita obligațiile financiare în momentul scadenței acestora.

Cele mai frecvente cauze care pot determina apariția riscului de lichiditate sunt:

- Reducerea valorii sau utilizării activelor
- Creșterea diferenței dintre durata (*duration*) activelor și cea a obligațiilor
- Statutul financiar al companiei și percepția pieței asupra companiei care depind de o serie de parametri (exemple: profil de risc, coeficientul de solvabilitate, rentabilitatea, potențialul de dezvoltare, ratingul, etc.)
- Un coeficient de lichiditate prea scăzut

Măsuri

În cazul în care lichiditățile sunt periclitate la un moment oarecare, atunci, în funcție de situație, pot fi derulate, spre exemplu, următoarele măsuri:

- Contactarea băncilor în vederea stabilirii condițiilor de creditare
- Verificarea priorităților pasivelor
- Verificarea investițiilor cu privire la posibilitatea achiziționării activelor pe termen scurt
- În cazul posibilelor probleme de lichiditate trebuie informat neîntârziat Consiliul Societății și autoritatea de supraveghere în cazurile prevăzute de cadrul normativ, adițional se vor introduce măsuri adecvate privind capitalul pentru majorarea lichidității.

În caz de urgență Consiliul Societății stabilește ordinea măsurilor menționate mai sus în funcție de criteriile disponibilității de timp și resurse, publicitatea și volumul de garantare al pasivelor din contractele de asigurare.

În cazul în care se vor aplica măsurile menționate, atunci acest lucru trebuie documentat, iar responsabilul de managementul riscurilor trebuie informat de către deținătorul de risc sub forma unei notificări ad-hoc a riscului.

Limitarea / Toleranța la risc

Se supraveghează necesarul zilnic și lunar de lichiditate, precum și acela al anului curent. Activele lichide necesare trebuie menținute disponibile în timp și măsurile trebuie luate în timp util. În principiu totuși nu se vor păstra strategic cote de lichidități.

Pentru valoarea cerinței suplimentare, neplanificate de lichidități, trebuie asigurat faptul că sunt disponibile suficiente active lichide, respectiv că acestea pot fi procurate în termen scurt (de ex. credite etc.).

C.5 Riscul operațional

În general, riscurile operaționale pot fi identificate și evaluate mai greu față de alte riscuri, motiv pentru care Grawe acordă atenție deosebită la diferite forme posibile pe care le pot avea și le ia în considerare într-un sens cât mai larg.

Riscul operațional reprezintă riscul de pierdere, inclusiv abaterile de la obiectivele și planurile stabilite, ca efect al inadecvării sau eșecului:

- proceselor interne;
- angajaților;
- sistemelor sau
- cauzate de evenimente externe.

Riscurile operaționale includ și riscul juridic, în timp ce riscul strategic și riscurile de reputație sunt excluse din această categorie. În plus, riscurile de spălare a banilor și finanțării terorismului sunt luate în considerare.

Exemple reprezentative pentru descrierea riscului operațional sunt cauzele care duc la întreruperea activității, spre exemplu, incendiile, exploziile, inundațiile, întreruperi sau defecțiuni IT, care complică continuarea firească și neîntreruptă a operațiunilor sau care le împiedică cu totul, inclusiv pagubele provocate prin fraudă deliberată, erori apărute în urma activităților zilnice, care decurg din greșelile umane sau riscuri generate de către canalele de distribuție a produselor de asigurare.

În plus, o parte importantă a riscurilor operaționale sunt cele generate de sistemele IT.

Un alt risc ce se înscrie în zona riscurilor operaționale este și riscul de conduită. Riscul de conduită este reprezentat de totalitatea acțiunilor (sau lipsa acestora) din partea angajaților / intermediarilor care pot conduce la neplăceri cauzate clienților.

Măsuri

În consecință, cu ajutorul estimărilor realizate de experți și al analizelor de scenarii vor fi elaborate măsurile corespunzătoare (în special planurile pentru situații de urgență) necesare reducerii riscurilor.

Pe lângă exercițiile de protecție civilă, planurile de urgență din cadrul Grawe stabilesc măsuri care trebuie puse în aplicare înainte de apariția unei situații de urgență și care asigură cea mai eficientă gestionare posibilă a situației în cazul unui accident real și care are scopul de a reduce pe cât posibil prejudiciile rezultate în urma sa. Spre exemplu, printre acestea se numără:

- Protecția sistemelor critice;
- Definirea echipei de criză;
- Stabilirea unor formulare tip / comunicate de presă, etc;

În plus, Grawe a stabilit respectarea principiului „celor patru ochi” cu scopul de a evita erorile și de a face mai dificilă apariția fraudei.

Limitarea / Toleranță la risc

Un sistem de limitare specific zonei de risc operațional este dificil de aplicat datorită trăsăturilor variabile ale acesteia. În funcție de forma riscului operațional sunt aplicate diferite măsuri.

C.6 Alte riscuri semnificative

C.6.1 Riscul strategic și riscul reputațional

Riscul strategic reprezintă acel risc al dezvoltării nefavorabile a companiei ca efect al deciziilor strategice și al implementării acestora.

Riscurile strategice privesc în primul rând direcția strategică a companiei, guvernanta corporativă și managementul, structura organizațională, cultura internă a companiei.

Riscul reputațional reprezintă acel risc generat ca efect al unui eventual prejudiciu de reputație ca efect al percepției publice negative (exemple: de către clienți, parteneri, acționari, autorități).

În cele mai multe cazuri, riscul de reputație apare în legătură cu alte riscuri.

Riscurile strategice și reputaționale trebuie în principiu evitate, respectiv acestea trebuie contracarate cât mai curând posibil, pentru a menține eventualele efecte la un nivel cât mai scăzut posibil.

Măsuri

Înainte de a fi luate decizii relevante din punct de vedere strategic sunt efectuate analize de risc detaliate, precum analiza pieței și a concurenței, analiza cerințelor de capital și a condițiilor de reglementare, prin care Grawe contracarează în avans apariția riscurilor strategice.

În ședința de strategie anuală a Grawe, la care participă membrii Consiliului Societății și ai Comitetului de Conducere, se discută evoluția activității companiei și, în consecință, deciziile strategice ale acesteia. Ca rezultat al acestor discuții se stabilesc și se elaborează domeniile de acțiune.

Limitarea

Riscul strategic și de reputație pune accentul pe reducerea riscului prin intermediul planurilor de activități și a altor măsuri.

C.6.2 Managementul activelor și pasivelor

Managementul activelor și pasivelor este definit ca reprezentând un risc care apare ca efect al unui dezechilibru înregistrat (în valoarea de piață) la nivelul activelor și obligațiilor, din care se va pune accentul în primul rând pe incongruențele dintre scadențe și monede. În orice caz, se înțelege asupra asta doar acele riscuri care pot rezulta din interacțiunea părții active și pasive. În

cazul în care un risc constă doar pe una dintre cele două părți atunci nu este un risc al managementului activelor și pasivelor.

În sens larg, riscul managementului activelor și pasivelor are în vedere și un potențial risc de lichiditate.

Analiza internă a scenariilor și a cash-flow verifică dacă pot fi acoperite toate obligațiile portofoliului de subscriere chiar și în scenarii nefavorabile de piață (ratele scăzute ale dobânzilor și șocuri ale pieței de capital) și cum se schimbă structura „fluxului de plăți” în condiții în care piața se află în schimbare.

Selectarea tipului de investiții, printre altele, are în vedere și este determinată de caracteristicile obligațiilor. Neconcordanța scadențelor și a monedelor este monitorizată continuu.

Prin luarea în considerare a valorilor de piață se poate întâmpla ca din cauza diferitei sensibilități ale părților active și pasive să existe modificări în pozițiile-FX. Asta se poate întâmpla datorită modificărilor factorilor de risc (de exemplu, curba randamentelor) cu tot ce s-a investit după principul „congruență a monedei” (corelări ale structurii pe valute). Acest risc din „congruență a monedei” (corelări ale structurii pe valute) este luat în considerare la calcularea riscului de schimb valutar.

Măsuri

Pentru diminuarea riscului managementului activelor și pasivelor se analizează următoarelor puncte:

- **Concordanța scadențelor activelor și obligațiilor**

Incongruențele activelor și pasivelor se acceptă într-un anumit cadru. Aceste incongruențe ale duratelor se evaluează în cursul calculării diverselor scenarii de management al activelor.

În cazul în care se dovedește (spre exemplu în cursul planificării) faptul că diferența de durate dintre active și pasive crește, atunci, dacă este cazul, se va adapta strategia de investiții sau de achiziții. Aceste modalități de reglare se discută în cadrul ședințelor Consiliului Societății.

- **Diversificarea**

Diversificarea investițiilor poate reduce riscul întregului portofoliu de investiții pentru că fiecare investiție își poate exprima propria probabilitate de apariție. Activele sunt investite în clase de active permise conform alocării de active stabilite în legislația națională, cu ajutorul cărora se acordă atenție procesului de diversificare (emitenți, diversificare geografică, produse etc.) cu scopul de a diversifica cât mai mult posibil. Acest fapt stabilizează rentabilitatea investițiilor.

În plus, ca tehnică de reducere a riscurilor a managementului activelor se acordă atenție bunei bonități a emitenților, precum și convertibilității în numerar a activelor.

C.6.3 Riscul de concentrare

Riscul de concentrare se referă la riscul care apare ca efect al asumării de către companie a unor riscuri individuale sau puternic corelate, care presupun o pierdere semnificativă sau posibilitatea

intrării în incapacitate de plată și care, prin urmare, amenință solvabilitatea sau resursele financiare ale companiei.

La nivelul riscurilor de concentrare trebuie realizată distincția între următoarele domenii:

- Concentrarea investițională (concentrarea într-o clasă de active, incapacitatea de plată a unui partener de afaceri, obligații contingente, poziții situate în afara bilanțului etc.)
- Concentrarea în portofoliul de asigurări (pandemii, accidente grave, catastrofe naturale etc.)
- Concentrări care pot apărea atât la nivelul investițiilor, cât și la nivelul portofoliului de asigurări, astfel:
 - produse;
 - sectoare;
 - parteneri contractuali sau grupuri;
 - concentrări geografice;
 - furnizori de servicii.

În cadrul portofoliului de asigurări, concentrările de risc apar atunci când compania își asumă expuneri mari la riscurile individuale / contrapartide, într-o regiune geografică la nivelul unei industrii sau a unui sector [exemple: evenimente majore, cum ar fi cutremurele, pot afecta valoarea daunelor, precum și să atragă după sine pierderi de piață (neîndeplinirea obligațiilor de către furnizori, angajați etc. care pot provoca prăbușirea / scăderea prețurilor acțiunilor)].

Dacă are loc acumularea de creanțe (cum ar fi inundații, presiunea zăpezii, cutremure) într-o zonă locală, va fi luat în discuție riscul de acumulare.

Măsuri

Concentrările de risc pot fi prevenite, în principiu, prin intermediul unei diversificări a clienților / grupurilor de clienți, dar și a regiunilor avute în vedere. Pentru a asigura acest lucru, Grawe are implementate politici de subscriere.

Limitarea / Toleranță la risc

Concentrările de riscuri și daunele din acumulări sunt limitate în primul rând prin acoperirile oferite de reasigurare.

C.7 Alte informații

C.7.1 Reasigurare și alte tehnici de diminuare a riscurilor

Prin utilizarea reasigurării și a altor tehnici similare de diminuare a riscurilor, riscurile la care Grawe este expusă pot fi diminuate.

Tehnicile de diminuare a riscurilor (inclusiv reasigurarea) reprezintă totalitatea metodelor care pun companiile de asigurare și reasigurare în situația de a transmite unei alte entități o parte a riscurilor la care sunt expuse.

Tehnici și metode de diminuare a riscurilor, prin care riscurile nu sunt transmise unei alte părți pot fi: normele stricte de acceptare și subscriere, principiul celor „patru ochi”, delimitarea clară

a funcțiilor, raportarea, automatizarea proceselor, backup de date, planuri pentru situații de urgență etc.

Reasigurarea este folosită cu scopul de a limita riscurile asumate de către companie (= riscurile de subscriere). Printre altele, efectele reasigurării sunt: omogenizarea portofoliului de asigurări și reducerea volatilității.

În cadrul Grawe sunt folosite exclusiv instrumente clasice de reasigurare, adică contracte de reasigurare.

Sarcina verificării eficienței metodelor de reducere a riscurilor aplicate revine, pe de o parte, persoanei responsabile de reasigurare sub forma analizelor și evaluărilor portofoliului de asigurare și structurii riscului, iar pe de altă parte, funcției de management al riscurilor.

Măsurile

În activitatea de reasigurări, riscurile sunt diminuate prin punerea în aplicare a următoarelor măsuri:

- Selecția atentă a partenerului de reasigurare
- Diversificarea reasigurătorilor pentru a dispersa riscul de lichiditate și pentru a reduce riscul de concentrare
- Diversificarea geografică și
- Reasigurare intra grup.

În cazul înregistrării eșecului unuia dintre partenerii de reasigurare sau a oricărui alt partener contractual în pofida măsurilor luate, vor fi evitate deficitele de lichiditate specificate prin măsurile descrise la Riscul de lichiditate.

Limitarea / Toleranță la risc

Limitarea pentru reasigurare derivă din considerentele strategice menționate anterior cu privire la selectarea partenerilor de reasigurare cum ar fi:

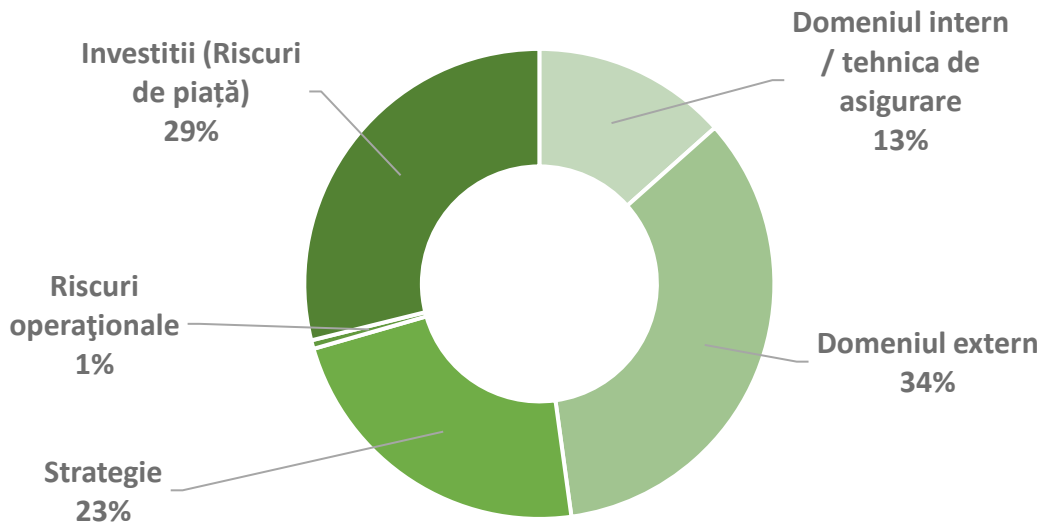
- Reasigurătorii care să corespundă cerințelor legale
- Diversificarea geografică etc.

C.7.2 Raportarea riscului

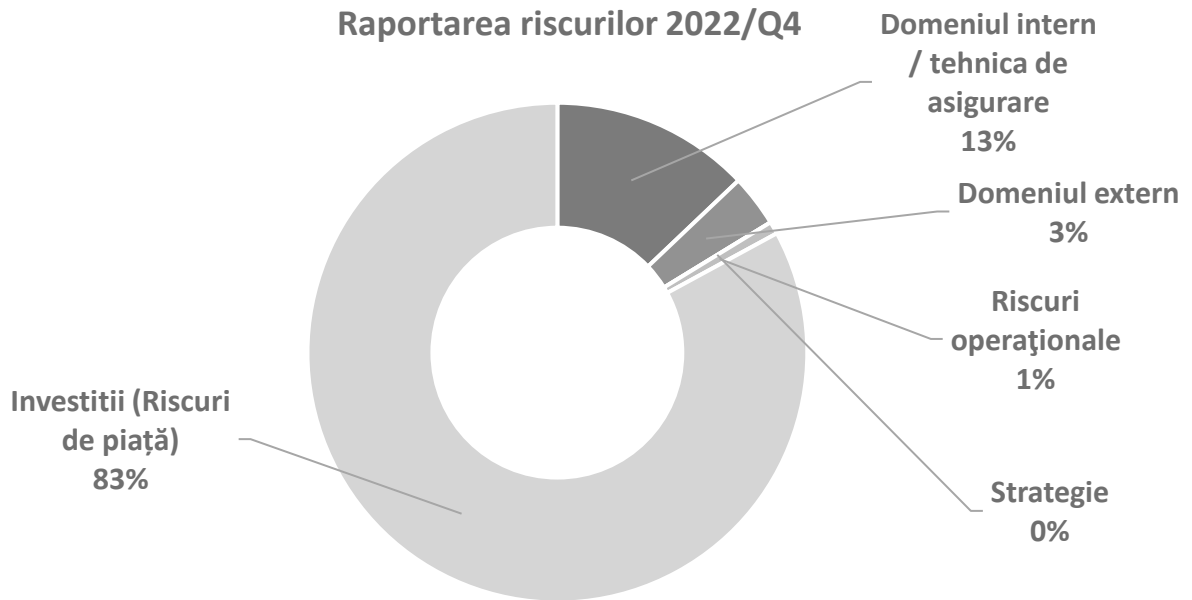
Raportarea riscurilor pentru 2023/Q4 a rezultat în 9.820 mii MDL, în scădere cu -5.689 mii MDL (-36,7%) față de 2022/Q4, datorită scăderii riscului ratei dobânzii și riscului de dispersie raportat, pe când riscurile fără investiții (riscurile de piață) au înregistrat o creștere semnificativă.

Raportare riscuri	2023/Q4	2022/Q4	Modificare	
	mii MDL	mii MDL	mii MDL	%
Total	9.820	15.509	-5.689	-36,7%
Total fără Investiții	6.985	2.648	4.337	163,8%
Domeniul intern / tehnica de asigurare	1.318	2.001	-683	-34,1%
Domeniul extern	3.377	522	2.856	547,1%
Strategie	2.232	-	2.232	
Riscuri operaționale	58	125	-67	-53,6%
Investiții (Riscuri de piață)	2.834	12.861	-10.026	-78,0%

Raportarea riscurilor 2023/Q4

Raportarea riscurilor 2022/Q4

D. EVALUAREA ÎN SCOPUL SOLVENȚEI

Evaluarea activelor și pasivelor se bazează pe cadrul normativ în vigoare și anume Legea nr. 92 din 07.04.2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, care stipulează faptul că activele și pasivele se evaluează conform actelor normative ale autorității de supraveghere și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS). Suplimentar, autoritatea de supraveghere a informat societățile de asigurare prin scrisoarea nr. 09-02114/3/3969 din 12.07.2023 că în scopul realizării continue a supravegherii prudențiale a societăților de asigurare, până la aprobarea cadrului normativ aferent fondurilor proprii, activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea, indicatorii privind solvabilitatea și lichiditatea incluși în raportul specializat privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului (reasigurătorului), se vor raporta către BNM potrivit reglementărilor autorității de supraveghere în vigoare (Hotărârea nr. 2/1 din 21.01.2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor (reasigurătorilor)).

Conform Hotărârii nr. 2/1 din 21.01.2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor (reasigurătorilor) compania de asigurări determina valoarea activelor și datoriilor în scopul calculării marjei de solvabilitate disponibile și întocmește raportul Forma A – Active și Forma D - Datorii, separat pentru activitatea de asigurări de viață și asigurări generale.

D.1 Active

Conform Formei A – Active sunt admise să acopere și să reprezinte rezervele tehnice de asigurare și marja de solvabilitate minimă a asigurătorului (reasigurătorului) următoarele categorii de active:

- 1) valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova sau de o autoritate a administrației publice locale, cu condiția că Guvernul, respectiv autoritatea administrației publice locale, garantează achitarea sumei de bază și a dobânzii;
- 2) valori mobiliare emise de guvernele, băncile centrale ale altor state, care dețin ratingul de cel puțin BBB sau unul similar potrivit agențiilor internaționale de rating, precum și de organisme financiare internaționale, cu condiția că guvernele, băncile sau organismele menționate garantează achitarea sumei de bază și a dobânzii;
- 3) acțiuni ale emitenților admiși pe piața reglementată și în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare. Emitenții admiși în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare trebuie să îndeplinească, pe întreaga perioadă a deținerii investiției asigurătorului, cumulativ, următoarele condiții:
 - a) să dispună de capital propriu în mărime de cel puțin 5 milioane lei conform ultimei perioade de gestiune;

b) în ultimele 12 luni anterioare datei de raportare numărul de acțiuni tranzacționate să reprezinte cel puțin 1% din numărul total de acțiuni care reprezintă capitalul social al emitentului.

3¹) obligațiuni ale emitenților admiși pe piața reglementată și în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare cu respectarea condițiilor care întrunesc cerințele prevăzute la pct.16 subpct.3);

4) valori mobiliare care nu sunt tranzacționate pe o piață reglementată sau în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare, cu condiția că acestea sunt emise de persoane juridice care sunt constituite în conformitate cu legislația în vigoare și își desfășoară activitatea în Republica Moldova;

5) disponibilități bănești în casierie aflate sub control restricționat din partea asigurătorului;

6) disponibilități bănești în conturi curente, depozite în băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei;

7) bunuri imobile care vor fi admise în proporție de 80% din valoarea de bilanț, cu excepția bunurilor imobile cu destinație agricolă și celor din extravilan, care vor fi admise în proporție de 50% din valoarea de bilanț, cu condiția că aceste active aduc sau vor aduce beneficii economice și sunt înregistrate în registrul bunurilor imobile.

8) creanțe aferente primelor subscribe în măsura în care nu sânt mai vechi de 60 de zile de la data scadență prevăzută în contractul de asigurare;

8¹) creanțe aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat pentru asigurarea riscurilor de producție în agricultură, în măsura în care nu sunt mai vechi de 365 de zile de la data intrării în vigoare a contractului de asigurare;

9) cota reasigurătorului în rezervele tehnice de asigurare.

La plasarea activelor admise să acopere rezervele tehnice de asigurare și marja de solvabilitate minimă, asigurătorul (reasigurătorul) trebuie să respecte următoarele reguli de dispersare:

1) valorile mobiliare emise de către Guvernul Republicii Moldova sau de altă autoritate de stat, sânt admise în orice cuantum, în limita totalului dintre rezervele tehnice, exceptând cota reasigurătorului în rezervele tehnice, și marja de solvabilitate minimă;

2) valorile mobiliare emise de guvernele, băncile centrale ale oricărui alt stat, sau ale unei organizații financiare internaționale, pot constitui nu mai mult de 5% în cazul unui și aceluiași emitent și nu mai mult de 20% în ansamblu din totalul dintre rezervele tehnice, exceptând cota reasigurătorului în rezervele tehnice, și marja de solvabilitate minimă;

3) acțiunile emitenților admiși pe piața reglementată și în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare, pot constitui nu mai mult de 15% în cazul unui și aceluiași emitent și nu mai mult de 40% în ansamblu din totalul dintre rezervele tehnice, exceptând cota reasigurătorului în rezervele tehnice, și marja de solvabilitate minimă;

3¹) obligațiunile emitenților admiși pe piața reglementată și în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare cu respectarea condițiilor care întrunesc cerințele prevăzute la pct.16 subpct.3) pot constitui nu mai mult de 15% în cazul unui și aceluiași emitent și nu mai mult de 20% în ansamblu din totalul dintre rezervele tehnice, exceptând cota reasigurătorului în rezervele tehnice, și marja de solvabilitate minimă;

3²) valorile mobiliare care nu sunt tranzacționate pe o piață reglementată sau în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare pot constitui nu mai mult de 2% în cazul unui și aceluiași emitent sau debitor și nu mai mult de 5% în ansamblu din totalul dintre rezervele tehnice, exceptând cota reasigurătorului în rezervele tehnice, și marja de solvabilitate minimă;

4) disponibilitățile bănești în casierie pot constitui nu mai mult de 3% din totalul dintre rezervele tehnice, exceptând cota reasigurătorului în rezervele tehnice, și marja de solvabilitate minimă;

5) disponibilități în conturi curente în bănci licențiate de Banca Națională a Moldovei, inclusiv în valută străină, pot constitui nu mai mult de 10% din totalul dintre rezervele tehnice, exceptând cota reasigurătorului în rezervele tehnice, și marja de solvabilitate minimă;

6) depozitele și investițiile în bănci licențiate de Banca Națională a Moldovei pot constitui nu mai mult de 15% în cazul unei și aceleiași bănci și nu mai mult de 50% în ansamblu din totalul dintre rezervele tehnice, exceptând cota reasigurătorului în rezervele tehnice, și marja de solvabilitate minimă;

7) depozitele în băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei pot constitui nu mai mult de 20% în cazul unei și aceleiași bănci, nu mai mult de 10% în cazul unei bănci la care sunt aplicate măsuri de intervenție timpurie de către Banca Națională a Moldovei din cauza unei deteriorări rapide a situației financiare, și nu mai mult de 70% în ansamblu din totalul dintre rezervele tehnice, exceptând cota reasigurătorului în rezervele tehnice, și marja de solvabilitate minimă;

8) bunurile imobile pot constitui nu mai mult de 20% în cazul unei și aceleiași investiții, nu mai mult de 35% pentru activitatea de asigurări generale și nu mai mult de 60% pentru activitatea de asigurări de viață, în ansamblu din totalul dintre rezervele tehnice, exceptând cota reasigurătorului în rezervele tehnice, și marja de solvabilitate minimă;

9) creanțele aferente primelor subscrise, în măsura în care nu sunt mai vechi de 60 de zile de la data scadentă prevăzută în contractul de asigurare, pot constitui nu mai mult de 3% în cazul unui și aceluiași debitor și nu mai mult de 25% în ansamblu din totalul dintre rezervele tehnice, exceptând cota reasigurătorului în rezervele tehnice, și marja de solvabilitate minimă;

9¹) creanțele aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat, în măsura în care nu sunt mai vechi de 365 de zile de la data intrării în vigoare a contractului de asigurare, vor fi admise în cuantumul mărimii rezervelor tehnice și marjei de solvabilitate minime aferente tipului de asigurare.

Active recunoscute la valoarea zero în scopul calculării marjei de solvabilitate sunt:

- 1) activele nemateriale ale asigurătorului (reasigurătorului);
- 2) mobila ca parte componentă a mijloacelor fixe, materialele și obiectele de inventar;
- 3) avansurile acordate sub orice formă;
- 4) creanțele aferente primelor subscribe în măsura în care sânt mai vechi de 60 de zile de la data scadentă prevăzută în contractul de asigurare cu excepția creanțelor aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat nu mai vechi de 365 de zile de la data intrării în vigoare a contractului de asigurare;
- 5) creanțele de la reasigurătorii care nu mai dețin licență pentru activitatea de reasigurare, precum și cele mai vechi de 90 de zile de la data scadentă;
- 6) alte creanțe și avansuri, în măsura în care nu sânt recuperabile;
- 7) cheltuielile, inclusiv de achiziție, reportate;
- 8) rezerve, altele decât cele tehnice, spre alocare ale asigurătorului (reasigurătorului) și orice active fictive altele decât cheltuielile anticipate;
- 9) investiții în emitenții cărora li s-a retras autorizația de activitate sau care se află în procedură de insolvență;
- 10) depozitele și investițiile în băncile asupra cărora au fost aplicate acțiuni de rezoluție sau cărora li s-a retras licența;
- 11) disponibilitățile bănești în casierie în mărimea valorii de peste 3% în ansamblu din totalul dintre rezervele tehnice, exceptând cota reasigurătorului în rezervele tehnice, și marja de solvabilitate minimă;
- 12) bunurile imobile în mărimea valorii de 10% din valoarea de bilanț, iar bunurile imobile cu destinație agricolă și celor din extravilan în mărimea valorii de 25% din valoarea de bilanț.

Activele care acoperă rezervele tehnice de asigurare și marja de solvabilitate minimă sunt plasate și investite în mod prudent, astfel încât să se asigure protecția și securitatea lor, precum și într-un mod diversificat, astfel încât să se evite concentrarea inutilă a riscului investițional care poate fi asociat anumitor categorii de active admise.

Societatea nu dispune de active ce servesc drept obiect al contractelor de gaj, drept sursă de plată a obligațiilor asumate prin garanții bancare sau pentru acoperirea altor obligații față de creditori și nu deține active puse sub sechestrul în contextul litigiilor judiciare.

D.2 Rezerve tehnice

Datoriile contractuale asumate prin polițe de asigurare reprezintă valoarea totală a rezervelor tehnice de asigurare. Societățile constituie rezerve tehnice pentru a acoperi toate obligațiile care

le revin față de contractanți și de beneficiarii contractelor. Calcul rezervelor tehnice se face separat pentru domeniile asigurării de viață și asigurări generale.

Grawe formează următoarele tipuri de rezerve tehnice pentru asigurări generale:

- Rezerva de Prime Necâștigate (RPN)
- Rezerva de Daune Declarate, dar Nesoluționate (RDDN)
- Rezerva de Daune Neavizate (RDN)
- Rezerva Riscurilor Neexpirate (RRN)

Pentru asigurări de viață, rezervele formate de companie sunt:

- Rezerva matematică
- Rezerva matematică adițională
- Rezerva de beneficii suplimentare
- Rezerva de Prime Necâștigate (RPN)
- Rezerva de Daune Declarate, dar Nesoluționate (RDDN)
- Rezerva de Daune Neavizate (RDN)

D.2.1 Rezerva de Prime Necâștigate (RPN)

Grawe calculează lunar, separat pentru fiecare contract de asigurare, prin însumarea cotelor-părți din primele brute subscrise, aferente perioadelor neexpirate ale contractelor de asigurare, astfel încât diferența dintre volumul primelor brute subscrise și această rezervă să reflecte primele brute alocate părții din riscurile expirate la data calculării.

Pentru calcularea valorii RPN, aferentă unui contract de asigurare, se aplică metoda „*pro rata temporis*”, exprimată prin formula:

$$RPN_i = PBS_i \times \frac{C_i}{D_i}$$

în care:

RPN_i – rezerva de prime necâștigate;

PBS_i – prima brută subscrisă.

Pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă, PBS_i reprezintă prima brută subscrisă, aferentă acestor asigurări, care nu poate fi mai mică decât prima de referință, calculată de autoritatea de supraveghere, cu aplicarea sistemului bonus-malus;

C_i – numărul de zile corespunzătoare perioadei neexpire a contractului de asigurare, pentru care a fost subscrisă prima (PBS_i) de asigurare și care se determină ca diferența dintre numărul total de zile (D_i) corespunzătoare perioadei de valabilitate a contractului de asigurare și numărul de zile expirate de la data începutului valabilității acestuia;

D_i – numărul de zile corespunzătoare perioadei de valabilitate a contractului de asigurare, pentru care a fost subscrisă prima (PBS_i) de asigurare;

i – contractul de asigurare pentru care se calculează rezerva de prime necâștigate.

RPN totală reprezintă suma rezervelor de prime necâștigate, calculate pe fiecare contract de asigurare (RPN_i), pentru care prima de asigurare a fost subscrisă la data evaluării și este exprimată prin formula:

$$RPN_t = \sum_{i=1}^n RPN_i$$

în care:

RPN_t – rezerva de prime necâștigate totală la data t ;

n – numărul de contracte pentru care se calculează RPN.

Prima brută subscrisă include prima subscrisă prin asigurarea directă de Grawe, iar prima a fost încasată efectiv sau recunoscută și înregistrată ca primă de încasat la data evaluării RPN.

Pentru contractele de asigurare, la care data intrării în vigoare a contractului de asigurare începe după data încasării primei brute subscrise și/sau după data înregistrării la venituri, iar calculul RPN se efectuează la o dată intermediară între data încheierii contractului și data intrării în vigoare a contractului, RPN este egală cu prima brută subscrisă.

Cota reasiguratorului în RPN brută, aferentă contractelor cedate în reasigurare, se calculează conform următoarelor:

1) în cazul în care contractul de reasigurare prevede principiul de calculare a primelor de reasigurare/a cotei reasiguratorului ca o cotă din primele brute subscrise, cota reasiguratorului în RPN (RPN_{RE}) pentru contractul de asigurare i se determină prin următoarea formulă:

$$RPN_{RE} = \frac{\alpha_{RE}}{100} * RPN_B * \beta$$

în care:

RPN_{RE} – cota reasigurătorului în RPN aferentă;

α_{RE} – cota relativă (%) din primele brute subscrise cedată în reasigurare, care se calculează ca raportul dintre primele cedate în reasigurare (PBS_{RE}) și prima brută subscrisă (PBS);

RPN_B – rezerva de prime necâștigate brută (înainte de cedare în reasigurare);

β – coeficientul de acoperire în timp, aferent contractelor de reasigurare, care se calculează ca raportul dintre perioada de după data de raportare în care sunt valabile concomitent contractul de asigurare și reasigurare și perioada neexpirată a contractului de asigurare (≤ 1).

2) în cazul contractului de reasigurare neproportională „excedent de daună”, RPN_{RE} aferentă contractelor de reasigurare nu se calculează, reieșind din specificul contractului de reasigurare.

D.2.2 Rezerva de Daune Declarate, dar Nesoluționate (RDDN)

Lunar, Grawe calculează cu prudență costurile finale, aferente daunelor nesoluționate, estimate astfel încât să soluționeze toate daunele și/sau beneficiile apărute în perioada de până la data calculării rezervelor de daune și care erau nesoluționate la acea dată.

Costurile finale stabilite pentru soluționarea daunelor și/sau a beneficiilor includ valoarea calculată sau estimată a despăgubirii convenite pentru compensarea daunelor, a indemnizațiilor sau a beneficiilor persoanei asigurate/păgubite sau ale beneficiarului, plus valoarea efectivă și/sau estimată a cheltuielilor de administrare legate de constatarea, de evaluarea și de soluționarea daunelor și a beneficiilor de aferente contractelor de asigurare, pentru care se calculează RDDN.

RDDN se creează și se actualizează zilnic, în baza estimărilor pentru avizările de daune primite de Grawe, astfel încât rezerva creată să fie suficientă pentru acoperirea acestor daune. Actualizarea RDDN se efectuează separat, pentru fiecare notificare/informare de producere a riscului asigurat, aferentă unui dosar de daune, pornindu-se de la cheltuielile previzibile, care vor fi efectuate în viitor, cu soluționarea daunelor și/sau a beneficiilor, determinate în baza rapoartelor de daune și/sau a avizelor recepționate de către Grawe pe parcursul perioadei de raportare, în orice formă (scrisă, telefonică, fax, poștă electronică/e-mail etc.), indiferent dacă este sau nu determinată

valoarea finală a daunelor și/sau a beneficiilor, dar care nu au fost plătite sau au fost plătite parțial la data calculării RDDN, astfel încât valoarea creată aferentă RDDN să fie suficientă pentru acoperirea acestor daune și/sau beneficii.

Mărimea totală a RDDN reprezintă valoarea estimată a costurilor finale pentru soluționarea tuturor daunelor și/sau a beneficiilor apărute și declarate pe parcursul perioadei de raportare, până la data calculării. Valoarea estimată a costurilor finale, calculată pentru fiecare dosar de daună (caz asigurat), se determină aplicând formula:

$$RDDN = (A + B - C + D),$$

în care:

A – valoarea daunelor și/sau a beneficiilor nesoluționate din perioadele anterioare celei de raportare;

B – valoarea daunelor apărute și declarate și/sau a beneficiilor care decurg din evenimentele care au avut loc în perioada de raportare și care trebuie să fie înregistrate, pentru „asigurările generale”, în Registrul daunelor;

C – valoarea daunelor și/sau a beneficiilor achitate în perioada de raportare;

D – cheltuielile de administrare și estimare a daunelor care includ, după caz, următoarele:

a) valoarea de 3 la sută din suma daunelor nesoluționate, constatate la sfârșitul perioadei de raportare;

b) valoarea efectivă și estimată a cheltuielilor de constatare, de evaluare și de soluționare a daunei, aferente serviciilor prestate de terțe persoane (experți independenți), constatate la sfârșitul perioadei de raportare, după caz.

În cazul în care valoarea nesoluționată a daunei declarate sau a beneficiului este cunoscută la data calculării, această valoare trebuie să fie recunoscută și înregistrată imediat ca RDDN. În cazurile în care dauna a apărut și a fost declarată, dar nesoluționată și beneficiul a fost recunoscut ca obligație, dar nesoluționat la data calculării RDDN, iar suma despăgubirii sau a beneficiului încă nu a fost estimată sau calculată, din motivul lipsei de informație cu privire la dauna apărută, valoarea care va fi înregistrată ca RDDN este valoarea daunei medii. Metoda de calcul pentru

această valoare este definită ulterior, plus 3 la sută din această valoare sau plus valoarea cea mai bună estimată a cheltuielilor de administrare și de ajustare a daunelor.

Grawe calculează anual dauna medie pe fiecare tip de asigurare, ținând cont de o perioadă de cel puțin 12 luni anterioare ale anului precedent, și notifică autoritatea de supraveghere până la data de 25 februarie a anului următor celui de raportare. Formula de calcul este următoarea:

$$\overline{D}_i = \frac{D_i}{n_i}$$

în care:

\overline{D}_i – dauna medie aferentă tipului de asigurare i ;

D_i – valoarea totală a despăgubirilor și indemnizațiilor achitate de către compania pentru tipul de asigurare i , exceptând daunele mari (mai mari de 250 mii lei) sau justificate de societate;

n_i – numărul total al dosarelor de daune, aferente despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare, achitate de către societate pentru tipul de asigurare i .

Pentru asigurările de răspundere civilă auto internă, dauna medie se calculează separat pentru următoarele 2 categorii de daune:

- 1) daune materiale;
- 2) vătămări corporale și deces.

Grawe poate adăuga la valoarea daunei medii prevăzute o valoare adițională, aferentă abaterii medii pătratice a daunelor (deviație standard).

RDDN nu poate depăși suma asigurată pentru contractul de asigurare la care se referă această rezervă, cu excepția dosarelor de daune, documentate prin procedura de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul, unde valoarea daunelor declarate, dar nesoluționate nu poate fi mai mare decât cuantumul maxim de despăgubire, stabilit în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere împuternicite.

În cazul daunelor care sunt obiectele unor acțiuni în instanța de judecată, RDDN reprezintă valoarea daunelor nesoluționate, conform pretențiilor reclamantului, înaintate în baza actelor de evaluare a prejudiciilor întocmite sub răspunderea persoanelor abilitate să emită astfel de acte,

la care se adaugă valoarea estimată a cheltuielilor de judecată, a penalităților și a dobânzilor de întârziere și care nu poate fi mai mare decât suma asigurată.

În cazul în care reclamantul nu prezintă un act de evaluare sau Grawe nu este de acord cu actul de evaluare a prejudiciilor, atunci:

- Pentru daunele materiale Grawe calculează RDDN în baza estimărilor dispuse de ea, întemeiate prin acte de evaluare, întocmite de experți .
- Pentru îndemnizațiile în cazul vătămărilor corporale și/sau deces Grawe calculează RDDN în baza estimărilor proprii întocmite în baza actelor justificative eliberate de autorități competente și dobândite de companie în cadrul instrumentării dosarului de daune și/sau prezentate de persoana păgubită, asigurată sau beneficiarul indemnizației de asigurare. Pentru asigurarea de răspundere civilă auto valoarea indemnizației de asigurare se estimează conform limitelor și cazurilor prevăzute de art. 26 din legea 106.

Valoarea RDDN astfel constituită se menține până la pronunțarea hotărârii definitive și irevocabile a instanței de judecată. O valoare adițională rezervei se creează imediat și atunci când Grawe posedă informații precum că sunt necesare cheltuieli suplimentare pentru soluționarea daunelor finale.

La determinarea mărimii RDDN, aferente daunelor survenite la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă „Carte Verde”, se ia în considerație valoarea daunelor apărute și declarate, precum și cheltuielile de soluționare a daunelor indicate în cererile, notificările, debit-notele sau în alte documente similare, prezentate de persoane îndreptățite, precum și de birourile naționale din țările-membre ale Sistemului „Carte Verde”.

În lipsa informației în notificări sau în alte documente din partea regularizatorului din străinătate cu privire la mărimea preliminară a valorii daunei solicitate sau a rezervei de daune declarate, dar nesoluționate, Grawe utilizează dauna medie calculată în baza datelor statistice pentru despăgubirile achitate de către societățile de asigurare care dețin licență pentru asigurările de răspundere civilă auto externă „Carte Verde”, diferențiate în funcție de zona de asigurare, pe teritoriul căreia s-a produs evenimentul asigurat, înregistrate pentru ultimele 12 luni.

Dauna medie pentru tipul de asigurare „Carte Verde” se determină aplicând formula:

$$\bar{D}_i = \frac{D_i}{n_i}$$

în care:

\bar{D}_i – dauna medie aferentă zonei de asigurare i ;

D_i – valoarea totală a despăgubirilor și indemnizațiilor achitate de către societățile de asigurare care dețin licență pentru asigurările „Carte Verde”, pentru zona de asigurare i , exceptând daunele mari, care reprezintă daune cu valori de peste 250 mii Euro;

n_i – numărul total al daunelor și indemnizațiilor achitate de către societățile de asigurare, care dețin licență pentru asigurările „Carte Verde”, pentru zona de asigurare i .

Pentru asigurarea „Carte Verde”, dauna medie este calculată anual de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule (BNAA), și se aduce la cunoștință societăților de asigurare emitente de „Carte Verde”, fiind publicată și pe pagina web oficială a BNAA.

Grawe menține registrele daunelor, astfel încât toate înregistrările aferente daunelor apărute și declarate, inclusiv datele calendaristice de soluționare a daunelor, să se efectueze zilnic.

Cota reasiguratorului în RDDN brută, aferentă contractelor cedate în reasigurare, se calculează, separat, pe fiecare contract de asigurare la care s-a notificat producerea evenimentului asigurat și care a fost transmis în reasigurare, și este egală cu valoarea recuperabilă confirmată de reasiguratorii, în conformitate cu condițiile contractelor de reasigurare.

D.2.3 Rezerva de Daune Neavizate (RDN)

Rezerva de daune neavizate se calculează pe fiecare clasă și tip de asigurări, în baza celor mai bune estimări ale Grawe, prin metode actuariale, folosind date statistice rezonabile. Această rezervă se creează și se menține pentru daunele produse, dar neavizate, până la sfârșitul perioadei de raportare (data calculării rezervei).

La determinarea RDN, în dependență de disponibilitatea istoricului de daune al societății de asigurare, pot fi aplicate următoarele metode actuariale:

- 1) metoda Chain Ladder (metoda dezvoltării daunelor) – metoda de bază;
- 2) metoda Bornhuetter-Ferguson;

3) metoda Costului mediu per daună;

4) metoda Ratei daunei;

5) combinații sau variații ale acestor metode. Actuarul decide care metodă de calcul al rezervei de daune se utilizează, argumentând metoda respectivă.

În procesul de calcul al RDN, se respectă următoarele cerințe:

1) utilizarea informației statistice trimestriale, pentru cel puțin ultimele douăzeci de trimestre anterioare perioadei de raportare, aferente daunelor plătite și rezervelor de daune declarate, dar nesoluționate (daune apărute), înregistrate în cel puțin ultimele douăzeci de trimestre anterioare datei de calculare a acestei rezerve;

2) din informația statistică utilizată la calculul RDN poate fi exclusă, dacă există, valoarea regreselor și a recuperărilor încasate de Grawe, precum și a daunelor pentru care Grawe a prezentat dovada legală de respingere a acestora la plată;

3) cheltuielile de administrare și alte cheltuieli de soluționare a daunelor trebuie să fie incluse în valoarea finală a RDN. Aceste cheltuieli vor include valoarea calculată de 3 la sută din valoarea RDN, care rezultă din calculele actuariale, sau, după caz, valoarea estimată preventiv a cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terțe persoane (experți independenți) privind constatarea, evaluarea și soluționarea daunei;

4) daunele cu valori foarte mari pot fi excluse în condițiile în care actuarul consideră că o abordare prudentială a estimărilor ar impune neincluderea acestora în informația statistică, folosită la calculul RDN sau ajustarea lor prin prisma coeficienților de dezvoltare a daunelor. În acest caz, actuarul este obligat să păstreze, separat, registrul daunelor mari excluse;

5) coeficienții de dezvoltare a daunelor se vor calcula prin cel puțin 2 din 5 metode: metoda mediei ponderate, metoda mediei simple, metoda medianei, metoda mediei geometrice și metoda mediei simple prin excluderea valorilor maxime a coeficienților individuali, determinați pentru fiecare perioadă de apariție a cazului asigurat, coeficientul cel mai reprezentativ pentru dezvoltarea daunelor, urmând a fi selectat de către actuar. Metoda de baza este considerată a fi metoda mediei simple. În cazul în care conform testelor de adecvare a daunelor rezervele de daună rezultă în o insuficiență sistematică, metoda de calcul a coeficienților de dezvoltare va fi

modificate în una mai potrivită conform unei analize retrospective (backtesting), ce metoda ar rezulta în valori cât mai apropiate de valoarea daunelor apărute pentru daunele soluționate.

6) pentru a obține rezultate mai exacte de dezvoltare a daunelor, se va efectua o analiză bazată pe metode de regresie și de aplicare a factorului „coadă”, pentru a ține cont de evoluția daunelor achitate din afara triunghiurilor, în cazul în care se constată că daunele nu sunt suficient dezvoltate în perioada de dezvoltare a daunelor prevăzută la sbp. 1).

Mărimea RDN aferentă daunelor survenite la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă va constitui valoarea maximă obținută în rezultatul aplicării obligatorii a metodelor Chain Ladder, Bornhuetter-Ferguson și Ratei daunei și se regăsesc în regulamentul intern de calcul a rezervelor tehnice.

Cota reasiguratorului în RDN brută, aferentă contractelor cedate în reasigurare se calculează pe fiecare clasă și tip de asigurare în baza datelor statistice acumulate privind despăgubirile plătite pe contracte de asigurare, transmise în reasigurare, pe clasa și tipul de asigurare, aplicând următoarea formulă:

$$RDN_{RE} = RDN_B \times \frac{D_{RE}}{D}$$

în care:

RDN_{RE} – cota reasiguratorului în RDN brută pentru o anumită clasă și un anumit tip de asigurare;

RDN_B – RDN brută pentru o anumită clasă și un anumit tip de asigurare, care dispune de contracte cedate în reasigurare;

D_{RE} – valoarea daunelor și/sau a indemnizațiilor și a beneficiilor recuperate efectiv din reasigurare în perioada de raportare, aferente aceleiași clase și aceluiași tip de asigurare;

D – valoarea totală a daunelor și/sau a indemnizațiilor și a beneficiilor plătite pe parcursul perioadei de raportare aferente aceleiași clase și aceluiași tip de asigurare.

În calitate de valori D_{RE} și D pot fi folosite, prin argumentarea actuarului, și valorile corespunzătoare aferente RDDN stabilite la data calculării. Suma totală a RDN (RDN_{RE}) corespunzătoare fiecărei clase și fiecărui tip de asigurare reprezintă cota totală a reasiguratorului în RDN.

D.2.4 Rezerva Riscurilor Neexpire (RRN)

Rezerva riscurilor neexpire (RRN) se calculează în baza estimării obligațiilor ce vor apărea după încheierea perioadei de gestiune, aferente contractelor de asigurare încheiate înainte de acea dată, în mărimea în care valoarea lor estimată depășește rezerva de prime necâștigate.

RRN se calculează și se menține, separat, pentru fiecare clasă și tip de asigurare.

RRN se calculează, utilizând rata operațională combinată aferentă datelor pentru ultimele 12 luni, prin următoarea relație:

$$RRN_i = RPN_i * \max (ROC_i - 1; 0),$$

în care:

RRN_i – rezerva riscurilor neexpire calculată pentru fiecare clasă și tip de asigurare;

RPN_i – rezerva de prime necâștigate la data calculării RRN_i;

ROC_i – rata operațională combinată, aferentă clasei și tipului de asigurare i , se determină prin următoarea relație:

$$ROC = RD + RCh + Rcom$$

unde:

RD – rata daunelor aferente clasei și tipului de asigurări i ;

$$RD = DA / PC;$$

DA – daune apărute aferente clasei și tipului de asigurări i :

$$DA = DP \text{ daune plătite} + \text{modificarea RDDN} + \text{modificarea RDN};$$

PC – prima câștigată aferentă clasei și tipului de asigurare i :

$PC = \text{Prima brută subscrisă, exceptând primele pe contractele rezoluționate și anulate} - \text{modificarea RPN};$

RCh - rata cheltuielilor de administrare, fără includerea cheltuielilor de achiziție (comisioanelor) de asigurare aferente clasei și tipului de asigurare *i*:

$$RCh = Ch / PC ;$$

Ch – cheltuielile de administrare, fără includerea cheltuielilor de achiziție, aferente clasei și tipului de asigurare *i*;

Rcom – rata cheltuielilor de achiziție (comisioanelor), aferente clasei și tipului de asigurare *i*:

$$Rcom = CAC / PC ;$$

CAC – cheltuielile de achiziție câștigate, aferente clasei și tipului de asigurare *i*:

$$CAC = CA - \text{modificarea DAC};$$

CA – cheltuielile de achiziție calculate pentru perioadele anterioare, aferente clasei și tipului de asigurare *i*,

DAC - cheltuielile de achiziție reportate (deferred acquisition cost), care nu pot fi depreciate.

ROCi poate fi ajustată în baza analizelor și estimărilor actuariale aferente fluxurilor de numerar, dar numai în sensul majorării față de valoarea ratei operaționale combinată, aferentă datelor pentru ultimele 12 luni.

Cheltuielile de administrare (*Ch*) includ totalitatea cheltuielilor societății de asigurare legate de activitatea operațională, cu excepția cheltuielilor de achiziție (comisioane), care vor fi repartizate prin metoda în baza primelor brute subscribe, în o proporție de 80%, combinate cu numărul de polițe emise, în o proporție de 20%.

Valoarea totală a RRN reprezintă suma rezervei riscurilor neexpirate (*RRN_i*) calculate pentru fiecare clasă și tip de asigurare.

Cota reasiguratorului în RRN brută aferentă contractelor cedate în reasigurare, dacă tratatul/contractul de reasigurare nu prevede altfel, se calculează pe fiecare clasă și tip de asigurare *i* conform următoarei formule:

$$RRN_{RE} = RRN_B * \frac{RPN_{RE}}{RPN_B}$$

în care:

RRN_{RE} – cota reasigurătorului în rezerva riscurilor neexpirate brută pentru clasa și tipul de asigurare i ;

RRN_B – rezerva riscurilor neexpirate brută pentru clasa și tipul de asigurare i .

D.2.5 Rezerve matematice

C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A. calculează rezervele matematice, separat, pentru fiecare contract de asigurare de viață, folosind metoda primei brute, bazată pe o evaluare actuarială prospectivă – rezerva Zillmer (în continuare – metoda prospectivă brută).

Metoda prospectivă brută va fi aplicată ținând cont de:

- 1) toate evenimentele viitoare, pentru care sunt plătibile prime sau beneficii, conform termenelor și condițiilor care stau la baza contractelor sau a polițelor de asigurare;
- 2) așteptările rezonabile ale deținătorilor de polițe privind valorile de răscumpărare sau rezerva acumulată, bonusurile, participația la profit sau altele asemenea, stabilite conform practicilor societății de asigurare și aferente indemnizațiilor;
- 3) costul opțiunilor, inclusiv comisioanele, după caz, oferite deținătorilor de polițe, în conformitate cu termenele și condițiile contractelor de asigurare de viață.

Determinarea valorii obligațiilor pentru fiecare contract de asigurare de viață se va efectua în baza unor premise corecte și prudente, bazate pe datele ce rezultă din experiența societății de asigurare sau din alte statistici privind parametrii relevanți și va include o valoare adecvată a marjei pentru variații adverse ale parametrilor cu influență relevantă, care poate necesita majorarea valorii rezervelor matematice.

Metoda de calcul al rezervelor matematice și parametrii de evaluare a lor nu se vor modifica de la un an la altul, pe durata contractului de asigurare, din cauza modificărilor arbitrare aduse metodei de calcul sau parametrilor de evaluare, și trebuie să fie de așa natură, încât să permită recunoașterea distribuției beneficiilor în mod adecvat.

Rezervele matematice calculate la o dată intermediară, care nu corespunde cu data de aniversare a contractului, se calculează printr-o metodă de interpolare a rezervei.

Orice rezervă matematică negativă va fi raportată și evidențiată ca fiind egală cu zero.

În cazul în care valoarea de răscumpărare a unui contract de asigurare este garantată, valoarea rezervelor matematice pentru acel contract de asigurare, în orice moment, trebuie să fie cel puțin egală cu valoarea de răscumpărare garantată.

La determinarea rezervelor matematice se ține cont de natura, tipul și starea activelor care reprezintă răspunderea aferentă rezervelor, în scopul creării unor rezerve prudente, care să prevină eventualele modificări ale valorii acelor active ce ar influența capacitatea societății de asigurare de a-și onora obligațiile contractuale.

D.2.6 Rezerva matematică adițională

Rezerva matematică adițională și rezerva pentru beneficii suplimentare sunt constituite pentru contractele de asigurări de viață la care se prevede dreptul asiguratului de a participa la beneficiile obținute din fructificarea rezervei matematice, conform obligațiilor asumate și în conformitate cu planurile financiare ale produselor aflate în portofoliul societății.

C.A. „GRAWE CARAT Asigurări” S.A. calculează rezerva matematică adițională în cazul în care randamentul prezent sau previzibil al activelor societății devine insuficient pentru a-și îndeplini angajamentele față de asigurați în ceea ce privește rata dobânzii utilizate în calculele rezervei matematice.

D.2.7 Rezerva de beneficii suplimentare

Rezerva pentru beneficii suplimentare (bonusuri de asigurare) se formează și se menține în scopul evaluării obligațiilor societății datorate pentru plata bonusurilor aferente contractelor de asigurări de viață, la care se prevede dreptul asiguratului de a participa la beneficiile suplimentare (venitul investițional), obținute din fructificarea rezervei matematice.

D.3 Alte pasive

Datoriile, altele decât cele contractuale cuprind următoarele categorii de pasive:

- Credite, împrumuturi, subvenții
- Datorii față de furnizori, creditorii

- Datorii față de personal
- Impozite, taxe și contribuții de stat
- Datorii pentru comisioane
- Datorii față de fondatori (dividende)
- Datorii față de reasigurători
- Datorii față de alți asigurători
- Provizioane pentru cheltuieli preliminare și litigiile
- Altele (datorii pe termen scurt pe asigurări directe, variația comisioanelor amânate din partea reasigurătorilor, etc)

Hotărârea nr. 2/1 din 21.01.2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor (reasigurătorilor) nu prevede un mod specific de evaluare a altor datorii, respectiv acestea sunt evaluate conform actelor normative ale autorității de supraveghere și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS).

E. GESTIONAREA CAPITALULUI

Această parte include descrierea gestiunii capitalului a solvabilității și lichidității.

Stabilitatea financiară a asigurătorului este garantată prin:

- nivelul capitalului;
- totalitatea activelor și gradul lor de diversificare și lichiditate;
- rezervele tehnice și matematice;
- coraportul dintre obligațiile din asigurare și obligațiile cedate în reasigurare;
- eficiența politicii investiționale.

Stabilitatea financiară a asigurătorului reprezintă capacitatea acestuia de a respecta rata de solvabilitate pe întreaga durată a obligațiilor certe, asumate conform contractelor de asigurare și/sau de reasigurare, precum și a obligațiilor viitoare.

Rata de solvabilitate la 31.12.2023 este calculată în conformitate cu Hotărârea CNPF Nr. 2/1 din 21.01.2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor (reasigurătorilor).

Grawe a înregistrat la 31.12.2023 rata solvabilității pentru Asigurări Generale de 140,4% și pentru Asigurări de Viață de 625,1%, minimul necesar fiind de 100%.

Raportul totalului activelor lichide și a totalului obligațiilor rezultă în un coeficient de lichiditate pentru Asigurări Generale de 4,97 și pentru Asigurări de Viață de 23,85.

E.1 Fonduri proprii. Active admise.

În conformitate cu Lege 92/2022, cerințele și categoriile de fonduri proprii, elementele care intră în calculul fondurilor proprii, condițiile și limitele în care acestea pot fi luate în considerare, filtrele prudențiale, deducerile din elementele de fonduri proprii, reducerile din nivelurile de fonduri proprii și orice alte cerințe de determinare a acestora sunt stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere. Autoritatea de supraveghere a informat societățile de asigurare prin scrisoarea nr. 09-02114/3/3969 din 12.07.2023 că în scopul realizării continue a supravegherii prudențiale a societăților de asigurare, până la aprobarea cadrului normativ aferent fondurilor proprii, activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea, indicatorii privind solvabilitatea și lichiditatea incluși în raportul specializat privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului (reasigurătorului), se vor raporta către BNM potrivit reglementărilor autorității de supraveghere în vigoare (Hotărârea nr. 2/1 din 21.01.2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor (reasigurătorilor)). Conform Hotărârii fondurile asiguraților reprezintă totalitatea activelor admise să acopere datoriile contractuale ale asigurătorului (reasigurătorului) și mărimea marjei de solvabilitate minime, în cantumurile prevăzute de regulile de dispersare.

Activele admise la 31.12.2023 pentru asigurări generale și evoluția lor față de perioada precedentă de gestiune (mii MDL)

Categoriile de active	2023		2022	
	Total active	Active admise	Total active	Active admise
Valori mobiliare emise de către Guvernul Republicii Moldova sau de altă autoritate de stat	263.118	263.118	225.555	225.555
Acțiunile emitenților admiși pe piața reglementată și în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare, care întrunesc cerințele prevăzute la pct.16 subpct.3) din Regulament	0	0	0	0
Disponibilitățile bănești în casierie	199	199	165	165
Disponibilitățile în conturi de decontare curente în instituții financiare licențiate de Banca Națională a Moldovei, inclusiv în valuta străină	11.067	11.067	6.812	6.812
Depozitele și investițiile în instituții financiare licențiate de Banca Națională a Moldovei	57.732	57.732	52.649	52.649
Terenurile sau construcțiile separate, sau terenurile sau construcțiile situate suficient de aproape unele de altele ca să fie considerate efectiv ca o singură investiție	11.903	11.903	12.268	12.268
Cota reasigurătorului în rezervele tehnice	14.869	14.869	12.051	12.051
Active neadmise să reprezinte fondurile asiguraților	26.818	X	22.979	X
Total general (rd.1+rd.2)	385.706	358.888	332.480	309.502

Activele admise la 31.12.2023 pentru asigurări de viață și evoluția lor față de perioada precedentă de gestiune (mii MDL)

Categoriile de active	2023		2022	
	Total active	Active admise	Total active	Active admise
Valori mobiliare emise de către Guvernul Republicii Moldova sau de altă autoritate de stat	996.666	863.750	909.054	800.807
acțiunile emitenților admiși pe piața reglementată și în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare, care întrunesc cerințele prevăzute la pct.16 subpct.3) din Regulament				
Disponibilitățile bănești în casierie				
Disponibilitățile în conturi de decontare curente în instituții financiare licențiate de Banca Națională a Moldovei, inclusiv în valuta străină	5.895	5.895	4.811	4.811
Depozitele și investițiile în instituții financiare licențiate de Banca Națională a Moldovei				
terenurile sau construcțiile separate, sau terenurile sau construcțiile situate suficient de aproape unele de altele ca să fie considerate efectiv ca o singură investiție	19.500	19.500	21.018	21.018
Cota reasiguratorului în rezervele tehnice	3.780	3.780	4.039	4.039
Active neadmise să reprezinte fondurile asiguraților	32.768	X	31.335	X
Total general (rd.1+rd.2)	1.058.610	892.925	970.257	830.674

Analizând tabele de mai sus observăm că societatea deține un portofoliu de investiții diversificat și activele admise au crescut cu circa 16% pe segmentul asigurări generale și cu 9.1% pe segmentul asigurări de viață, față de perioada precedentă de gestiune. În special această creștere se datorează investițiilor în valori mobiliare de stat, care sunt considerate a fi active lichide, cu risc minim. Valorile mobiliare de stat reprezintă certificate de trezorerie și obligațiuni emise de guvernul R. Moldova.

E.2 Cerința de capital. Rezervele tehnice. Marja de solvabilitate minimă.

Societatea de asigurare sau de reasigurare trebuie să mențină fonduri proprii suficiente pentru acoperirea cerinței de capital minim, dar în mărime nu mai mică decât pragul absolut al acesteia.

Modalitatea de calcul și cea de determinare a elementelor cerinței de capital minim sunt stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere. Că și în cazul cu fondurile proprii până la aprobarea cadrului normativ aferent fondurilor proprii, activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim, solvabilitatea și lichiditatea, indicatorii privind solvabilitatea și lichiditatea incluși în raportul specializat privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului (reasiguratorului), se vor raporta către BNM potrivit reglementărilor autorității de supraveghere în vigoare (Hotărârea nr. 2/1 din 21.01.2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor (reasiguratorilor)).

Cel mai mare element bilanțier a pasivelor (datoriilor) reprezintă rezervele tehnice de asigurare.

E.2.1. Valoarea efectivă a rezervelor tehnice pentru asigurări generale și evoluția acestora față de perioada precedentă de gestiune

E.2.1.1 Valoarea efectivă a Rezervei de Primă Necâștigate (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2023			2022		
	RPN brut	RPN Reasigurare	RPN net	RPN brut	RPN Reasigurare	RPN net
Asigurări de accidente	3.531	1.791	1.740	2.515	1.278	1.237
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în Republica Moldova	23.155	0	23.155	17.312		17.312
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în afara Republicii Moldova	879	231	648	943	471	471
Asigurările CASCO	67.097	2.269	64.827	54.791	1.031	53.760
Asigurările de bunuri	8.237	4.125	4.113	7.387	4.404	2.982
Asigurările RCA internă	46.511	0	46.511	31.864	0	31.864

Asigurările Carte Verde	10.467	0	10.467	10.419	0	10.419
Asigurările CMR	859	0	859	455		455
Asigurările de răspundere a transportatorilor față de călători	4	0	4	11	0	11
Asigurările de răspundere civilă generală	262	0	262	218	0	218
Total	161.002	8.415	152.586	125.914	7.184	118.729

E.2.1.2 Valoarea efectivă a Rezervei de Daune Declarate, dar Nesoluționate (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2023			2022		
	RDDN brut	RDDN Reasigurare	RDDN net	RDDN brut	RDDN Reasigurare	RDDN net
Asigurări de accidente	261	130	130	340	170	170
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în Republica Moldova	3.709	0	3.709	2.938	0	2.938
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în afara Republicii Moldova	3.241	1.621	1.621	3.992	1.996	1.996
Asigurările CASCO	22.763	1.803	20.961	20.378	1.908	18.470
Asigurările de bunuri	3.107	2.142	965	400	200	200
Asigurările RCA internă	12.482	0	12.482	11.391	0	11.391
Asigurările Carte Verde	5.886	0	5.886	7.957	0	7.957
Asigurările CMR	89	0	89	192		192
Asigurările de răspundere a transportatorilor față de călători		0	0	0	0	0
Asigurările de răspundere civilă generală		0	0	0	0	0
Total	51.539	5.696	45.843	47.588	4.274	43.314

E.2.1.3 Valoarea efectivă a Rezervei de Daune Neavizate (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2023			2022		
	RDN brut	RDN Reasigurare	RDN net	RDN brut	RDN Reasigurare	RDN net
Asigurări de accidente	133	67	67	40	20	20
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în Republica Moldova	8.494	0	8.494	5.104	0	5.104
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în afara Republicii Moldova	1.111	555	555	1.081	540	540
Asigurările CASCO	2.891		2.891	2.322		2.322
Asigurările de bunuri	272	136	136	65	33	33
Asigurările RCA internă	3.042	0	3.042	2.671	0	2.671
Asigurările Carte Verde	4.291	0	4.291	2.792	0	2.792
Asigurările CMR	92		92	193		193
Asigurările de răspundere a transportatorilor față de călători	21	0	21	33	0	33
Asigurările de răspundere civilă generală	30	0	30	29	0	29
Total	20.379	758	19.620	14.331	593	13.738

E.2.1.4 Valoarea efectivă a Rezervei de riscuri neexpire (mii MDL)

În anul 2023, pentru clasa 2 de asigurare, Asigurările de sănătate, atât cu valabilitate în Republica Moldova cât și cu valabilitatea în afara Republicii Moldova a fost înregistrată o rată combinată de peste 100% (112,01% și 104,01%), respectiv a fost formată rezerva de riscuri neexpire adițional.

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2023			2022		
	RRN brut	RRN Reasigurare	RRN net	RRN brut	RRN Reasigurare	RRN net
Asigurări de accidente						
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în Republica Moldova	2.782		2.782			
Asigurări de sănătate cu valabilitatea în afara Republicii Moldova	35		35	7		7
Asigurările CASCO						
Asigurările de bunuri						
Asigurările RCA internă				555		555
Asigurările Carte Verde						
Asigurările CMR						
Asigurările de răspundere a transportatorilor față de călători						
Asigurările de răspundere civilă generală						
Total	2.817	0	2.817	562	0	562

E.2.2. Valoarea efectivă a rezervelor tehnice pentru asigurări de viață și evoluția acestora față de perioada precedentă de gestiune

E.2.2.1 Valoarea efectivă a Rezervei matematice (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2023			2022		
	Rez. Matem brută	Rez. Matem reasig.	Rez. Matem netă	Rez. Matem brută	Rez. Matem reasig.	Rez. Matem netă
Asigurările de viață și anuități	590.293	0	590.293	547.224	0	547.224
Asigurările de viață suplimentare	28	0	28	29	0	29
Total	590.321	0	590.321	547.254	0	547.254

E.2.2.2 Valoarea efectivă a Rezervei matematice adiționale (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2023			2022		
	Rez. Adițională brută	Rez. Adicionala reasig.	Rez. Adițională netă	Rez. Adițională brută	Rez. Adicionala reasig.	Rez. Adițională netă
Asigurările de viață și anuități	149.908	0	149.908	137.826	0	137.826
Asigurările de viață suplimentare	0	0	0	0	0	0
Total	149.908	0	149.908	137.826	0	137.826

E.2.2.3 Valoarea efectivă a Rezervei de beneficii suplimentare adiționale (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2023			2022		
	Rez. beneficii brută	Rez. beneficii reasig.	Rez. beneficii netă	Rez. beneficii brută	Rez. beneficii reasig.	Rez. beneficii netă
Asigurările de viață și anuități	28.234.	0	28.234	25.932	0	25.932
Asigurările de viață suplimentare	0	0	0	0	0	0
Total	28.234	0	28.234	25.932	0	25.932

E.2.2.4 Valoarea efectivă a Rezervei de primă necâștigată (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2023			2022		
	RPN brut	RPN Reasigurare	RPN net	RPN brut	RPN Reasigurare	RPN net
Asigurările de viață și anuități	52.516	1.533	50.983	51.146	1.554	49.592
Asigurările de viață suplimentare	2.271	541	1.730	2.296	568	1.728
Total	54.787	2.074	52.712	53.443	2.123	51.320

E.2.2.5 Valoarea efectivă a Rezervei de daune declarate dar nesoluționate (mii MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2023			2022		
	RDDN brut	RDDN Reasigurare	RDDN net	RDDN brut	RDDN Reasigurare	RDDN net
Asigurările de viață și anuități	9.247	547	8.700	7.567	593	6.975
Asigurările de viață suplimentare	3.254	976	2.278	2.818	1.180	1.639
Total	12.501	1.523	10.978	10.386	1.773	8.613

E.2.2.6 Valoarea efectivă a Rezervei de daune neavizate (MDL)

Produsul/Tipul de asigurare/Clasa de asigurări	2023			2022		
	RDN brut	RDN Reasigurare	RDN net	RDN brut	RDN Reasigurare	RDN net
Asigurările de viață și anuități	383	115	268	678	143	535
Asigurările de viață suplimentare	227	68	159	251	0	251
Total	610	183	427	929	143	786

E.2.3. Total Datoriile contractuale și necontractuale

E.2.3.1. Datoriile asigurătorului la 31.12.2023 pentru segmentul asigurări generale:

Descrierea datoriilor	Valoarea, mii MDL
Total datoriile contractuale (rezerve tehnice de asigurare):	235.736
Rezerva de prime necâștigate	161.002
Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate	51.539
Rezerva de daune neavizate	20.379
Rezerva adițională pentru riscuri neexpirate	2.817
Rezerve matematice	0
Alte, specificați	0
Total datoriile, altele decât cele contractuale:	46.116
Credite, împrumuturi, subvenții	0
Datorii față de furnizori, creditorii	1.954
Datorii față de personal	1.468
Impozite, taxe și contribuții de stat	2.552
Datorii pentru comisioane	11.263

Datorii față de fondatori (dividende)	0
Datorii față de reasiguratori	10.142
Datorii față de alți asigurători	0
Provizioane pentru cheltuieli preliminare și litigiile	6.702
Altele	12.035
Total datorii	281.852

E.2.3.2. Datoriile asigurătorului la 31.12.2023 pentru segmentul asigurări generale:

Descrierea datoriilor	Valoarea, mii MDL
Total datorii contractuale (rezerve tehnice de asigurare):	836.360
Rezerva de prime necâștigate	54.787
Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate	12.501
Rezerva de daune neavizate	610
Rezerva adițională pentru riscuri neexpirate	X
Rezerve matematice	768.463
Alte, specificați	X
Total datorii, altele decât cele contractuale:	27.402
Credite, împrumuturi, subvenții	0
Datorii față de furnizori, creditorii	1.157
Datorii față de personal	34
Impozite, taxe și contribuții de stat	3.022
Datorii pentru comisioane	1.149
Datorii față de fondatori (dividende)	16
Datorii față de reasigurători	2.205
Datorii față de alți asigurători	0
Provizioane pentru cheltuieli preliminare și litigiile	4.323
Altele	15.496
Total datorii	863.762

E.2.4. Marja de solvabilitate minimă

E.2.4.1. Marja de solvabilitate minimă pentru asigurări generale

Marja de solvabilitate minimă pentru activitatea de asigurări generale se calculează pe baza primelor nete subscrise în ultimele 12 luni și daunelor nete apărute în ultimele 12 luni, iar valoarea finală a marjei de solvabilitate minime va constitui valoarea cea mai mare dintre cele două metode (MSM-1 și MSM-2) și capitalul social minim stabilit prin lege.

Clasa de asigurare	Prime brute subscrise	Prime nete subscrise	Daune apărute brute	Daune apărute nete	MSM-1	MSM-2
Asigurările de accidente	4.710	2.312	501	251	1.001	149
Asigurările de sănătate	53.015	50.877	41.738	39.612	12.719	13.864
Asigurările de vehicule terestre (altele decât cele feroviare)	127.387	119.769	74.688	73.869	29.942	25.854
Asigurările de incendiu și de alte calamități naturale	8.893	3.509	3.514	1.168	1.112	615
Alte asigurări de bunuri	5.865	2.254	422	211	733	72
Asigurările de răspundere civilă auto	122.543	113.563	42.328	42.328	28.391	14.815
Asigurările de răspundere civilă avia	-	-	-	-	-	-
Asigurările de răspundere civilă generală	331	331	81	81	83	28
TOTAL	322.745	292.615	163.272	157.519	73.981	55.399
MSM						73.981

E.2.4.2. Marja de solvabilitate minimă pentru asigurări de viață

Marja de solvabilitate minimă pentru activitatea de asigurări de viață se calculează pe baza rezervelor tehnice aferente asigurărilor de viață și sumei la risc folosind o serie de factori prevăzuți de cadrul normativ secundar.

Descriere	Rezervele matematice după cedările în reasigurare	Rata 1	Suma la risc după cedările în reasigurare	Rata 2	Factor 1	Factor 2	MSM-1	MSM
Contracte nelegate de fondurile de investiții:	590.293	100,0%	596.612	70,0%	0,0%	0,0%	31.081	31.081
Categoria – Individuale:	590.293	100,0%	596.612	70,0%	0,0%	0,0%	31.081	31.081
(a) Asigurări de viață	589.342	100,0%	596.612	70,0%	4,0%	0,3%	31.033	X
(b) Anuități	951	100,0%	-	0,0%	4,0%	0,0%	48	X
Asigurări (riscuri) suplimentare	4.194	85,0%	1.760.700	70,0%	0,0%	0,0%	89	89
Individuale, specificați	4.194	85,0%	1.760.700	70,0%	2,0%	0,0%	89	X
Colective, specificați	-	0,0%	-	0,0%	2,0%	0,0%	-	X
TOTAL	594.487	X	596.612	X	0	0	31.170	31.170
MSM	X	X	X	X	X	X	X	31.170

E.3 Rata de solvabilitate. Marja de solvabilitate disponibilă.

E.3.1 Marja de solvabilitate disponibilă și rata de solvabilitate pentru asigurări generale

Descriere	Valoarea, MDL
Active admise în Fondurile asiguraților	358.888
Obligații contractuale (Rezervele tehnice de asigurare)	235.736
Active în Fondurile asiguraătorului (reasiguraătorului)	26.818
Obligații aferente Fondurilor asiguraătorului (reasiguraătorului)	46.116
Total marja de solvabilitate disponibilă (MSD)	103.854
Total marja de solvabilitate minimă MSM	73.981
Rata solvabilității %	140,4%

Activele admise să acopere fondurile asiguraților la 31.12.2023 constituie 358.888 mii MDL, pe când rezervele tehnice la 31.12.2023 constituie 235.736 mii MDL, respectiv rezultă un excedent în fondurile asiguraților față de obligațiile contractuale de 123.152 mii MDL. În afară de aceasta, s-a înregistrat un deficit în fondul asiguratorului în valoare de 19.298 mii MDL, respectiv total marja de solvabilitate disponibilă este în valoare de 103.854 mii MDL.

Marja de solvabilitate minimă este de 73.981 mii MDL și este calculată prin metoda primelor (MSM-1). Capitalul social minim stabilit de lege este de 22.500 mii MDL, iar marja de solvabilitate minimă calculată prin metoda daunelor (MSM-2) rezultă în 55.399 mii MDL.

Astfel, totalul dintre rezervele tehnice brute și marja de solvabilitate minimă este 309.717 mii MDL, iar excedent de active admise în fondurile asiguraților, ținând cont de regulile de dispersare 49.171 mii MDL.

Marja de solvabilitate a companiei este de 140,38%, minimumul necesar fiind de 100%.

E.3.2 Marja de solvabilitate disponibilă și rata de solvabilitate pentru asigurări de viață

Descriere	Valoarea, mii MDL
Active admise în Fondurile asiguraților	892.925
Obligații contractuale (Rezervele tehnice de asigurare)	836.360
Active în Fondurile asiguratorului (reasiguratorului)	165.685
Obligații aferente Fondurilor asiguratorului (reasiguratorului)	27.402
Total marja de solvabilitate disponibilă (MSD)	194.848
Total marja de solvabilitate minimă MSM	31.170
Rata solvabilității %	625,1%

Activele admise să acopere fondurile asiguraților la 31.12.2023 constituie 892.925 mii MDL, pe când rezervele tehnice brute la 31.12.2023 constituie 836.360 mii MDL, respectiv rezultă un excedent în fondurile asiguraților față de obligațiile contractuale de 56.565 mii MDL. Pe lângă aceasta, excedentul în fondul asiguratorului e în valoare de 138.283 mii MDL, respectiv total marja de solvabilitate disponibilă este în valoare de 194.848 mii MDL.

Marja de solvabilitate minimă este de 31.170 mii MDL și reprezintă marja de solvabilitate minimă calculată (MSM-1), iar capitalul social minim stabilit de lege de 22.500 mii MDL.

Astfel, totalul dintre rezervele tehnice brute și marja de solvabilitate minimă este 867.530 mii MDL. Totalul dintre rezervele tehnice brute, exceptând cota reasiguratorului în rezervele tehnice, și marja de solvabilitate minimă este de 863.750 mii lei, iar Excedent de active admise în fondurile asiguraților ținând cont de regulile de dispersare 25.395 mii MDL.

Rata solvabilității Companiei este de 625,1%, minimul necesar fiind de 100%.

E.4 Coeficientul de lichiditate.

E.4.1 Coeficientul de lichiditate pentru asigurări generale

Denumirea	Suma, mii MDL
Mijloace bănești în conturi curente în monedă națională și valută care pot fi retrase necondiționat	11.067
Numerar în casierie	199
Depozite bancare la vedere care pot fi retrase necondiționat	57.732
Valori mobiliare	263.118
Total active lichide	332.116
Rezerva de daune declarată, dar nesoluționată (RDDN) pentru toate clasele de asigurare micșorată cu valoarea daunelor aferentă litigiilor judecătorești în curs de examinare și diminuată cu 50% din cota reasiguratorului aferent RDDN	44.240
Orice datorii scadente în următoarele 30 zile de la data raportării, altele decât rezervele tehnice de asigurare	22.562
Total obligații	66.802
Coeficientul de lichiditate pentru asigurări generale	4,97

Majoritatea activelor deținute de companie sunt active lichide în valoare totală de 332.116 mii MDL și acestea sunt mai mult decât suficiente pentru a acoperi totalul obligațiilor scadente de 66.802 mii MDL. Raportul totalului activelor lichide și a totalului obligațiilor scadente rezultă în un coeficient de lichiditate de 4,97, pe când minimul legal este 1,00.

E.4.2 Coeficientul de lichiditate pentru asigurări de viață

Denumirea	Suma, mii MDL
Mijloace bănești în conturi curente în monedă națională și valută care pot fi retrase necondiționat	5.895
Numerar în casierie	0
Depozite bancare la vedere care pot fi retrase necondiționat	0
Valori mobiliare	996.666
Total active lichide	1.002.561
0,5% din sumele asigurate în cazul asigurărilor de deces	0
Maximum dintre 0,5% din sumele asigurate și 5% din valorile de răscumpărare în cazul asigurărilor care acoperă riscul de deces și la care este garantată o valoare de răscumpărare	30.206
10% din valorile de răscumpărare în cazul asigurărilor care nu acoperă riscul de deces și la care este garantată o valoare de răscumpărare	87
Rezerva de daune declarată, dar nesoluționată (RDDN) pentru toate clasele de asigurare micșorată cu valoarea daunelor aferentă litigiilor judecătorești în curs de examinare și diminuată cu 50% din cota reasigurătorului aferent RDDN	11.740
Total obligații	42.033
Coeficientul de lichiditate pentru asigurări de viață	23,85

Compania deține o majoritate de active lichide în valoare totală de 1.002.561 mii MDL și acestea sunt suficiente pentru a acoperi totalul de obligații de 42.033 mii MDL. Raportul totalului activelor lichide și a totalului obligațiilor rezultă în un coeficient de lichiditate de 23,85, pe când minimul legal este 1,00.

E.5. Neconformitatea cu rata de solvabilitate minimă și coeficientului de lichiditate minim

Nu au fost constatate neconformități cu rata de solvabilitate minimă și coeficientului de lichiditate minim.